І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го ВЕРЕСНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 21, 1967 No. 172. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Середа, 20 вересня, 1967

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ХВАЛИВ Центральну Розвідчу Агенцію з приводу 20-ліття її заснования. Президент вислав окремого листа до Агенції, а віце-президент Гюберт Гомфрі промовляв під час роздавання нагород працівникам Агенції, з яких 803 працюють в ній вже 20 років. Директором Агенції є Ричард Гелмс. Гомфрі сказав: „Американський нарід почувається краще й безпечніше, маючи цю Агенцію". Віце-президент згадав і про це що ЦРАгенція має і численних критиків, але у „вільному громадянстві немає імунітету проти критики". Цю Агенцію критикували за те, що вона допомогала фінансово різним приватним організаціям, в тому і студентським. Президент написав: „Ви дасте нам інформації, на основі яких робиться історія".

ОКРЕМА КОМІСІЯ ГОТОВИТЬ УРЯДОВІ бюджет на 1969-ий рік, який президент Джансон має предложити Конгресові в січні 1968-го року. Ця Комісія складається з 16-ох осіб, яких Президент найменував на весні цього року. Вона складається з представників обидвох партій: правників, економістів, членів Конгресу, бизнесменів і журналістів. Ця Бюджетова Комісія має предложити проєкт бюджету ЗДА в новому стилі: в ньому будуть і прибутки та видатки багатобільйонової інституції соціяльного забезпечення, шпитальної опіки та інших фондів, що існують при різних урядових агенціях. В бюджеті будуть і урядові позички та їх сплачування. Адміністраційний бюджет має становити 135 більйонів дол., а касовий 177.4 більйона дол.

ДВА ВИЗНАЧНІ ЕКОНОМІСТИ ПРОТИ ЗМІНИ фінансової політики в справі цін на золото. Визначні економісти Чейс Менгеттен банку Вілліям Ф. Ботлер і Джан В. Дівер закликають Уряд, щоб не збільшував ціни за золото і щоб далі продавав золото закордонним урядам без жадного обмеження по 35 дол. за одну унцію. Це становище тим дивніше, що економіст Дівер в квітні ц.р. писав, що ЗДА повинні збільшити ціну за золото, коли скількість золота буде більша в Европі, як у ЗДА, бо тоді вартість доляра повинні б обороняти європейські держави, ті, що купили золото в ЗДА.

СЕКРЕТАР РІЛЬНИЦТВА ПРОДАЄ пшеницю і кормове зерно закордонним державам. Секретар рільництва Орвілл Л. Фрімен заявив у промові на зборах Крайового Товариства Повітових Рільничих Агентів, що має повновласті від президента Джансона вести переговори з представниками закордонних держав в справі продажу пшениці і кормових культур. Цей продаж має відбуйтся за чужі валюти згідно з законом ч. 480. Фрімен говорив і про те, що Уряд старається мати резерви зернових культур, які можуть бути потрібні для домашнього вжитку на випадок неврожаю, або на допомогу закордонним державам.

ПРОДАЖ ТОВАРІВ В ДЕПАРТАМЕНТОВИХ крамницях в місяці серпні ц.р. збільшився на 9.5 відсотка в порівнянні з серпнем 1966-го року. Прибутки 29-ох департаментових крамниць збільшилися в серпні до дол. 2,112,307,216, а рік тому вони становили 1,929,448.017 дол. Прибутки в перших вісьмох місяцях ц.р. виносили дол. 14,029,749.673, а в минулому році в тому самому часі — 13,126,195.611 дол. 13 цих однотипних крамниць на всіх 29 мали в серпні рекордово високі продажі. Збільшення продажу свідчить про ріст економіки і дає Урядові аргумент на збільшення прибуткових податків.

У СВІТІ

У СТОЛИЦІ ЛИВАНУ БЕЙРУТІ ПОЧАЛА УРЯДУВАТИ Комісія з міністрів закордонних справ Іраку, Судану й Марокка, обрана на арабській „вершинній" конференції у Хартумі в Судані, яка має перевести замирення в Ємені: Египет вже почав стягати відтіль свої війська, а Савді Арабія припинила доставу зброї єменським монархістам, що збройно боролися проти республиканців, підпорядкованих Египтові. Та Комісія звернулась до єгипетського президента Нассера з закликом, щоб він звільнив з в'язниці кількох видатних єменців, опозиційних до теперішнього режиму в Ємені.

ГРЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ СПРАВ, ГЕНЕРАЛ СТИЛІЯНОС ПАТАКОС, ЗАЯВИВ, що хоч „таких зрадників, як Андреас Папандреу варта би застрілити", проте грецький уряд не стосуватиме супроти нього кари смерти. Ця заява заспокоїла ті західні кола, які лякалися, що Андреаса Папандреу, колишнього професора економії в Каліфорнії, можуть засудити за державну зраду на смерть і розстріляти. Папандреу сидить у слідчій в'язниці, оскаржений у підготовлюванні „соціялістичного" перевороту.

ПРЕМ'ЄР СХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ВІЛЛІ СТОФ НАПИСАВ листа канцлерові Західньої Німеччини Куртові Георгові Кізінгерові з пропозицією — негайно зійтись задля підписання договору, в якому Західня Німеччина визнала б „суверенність" Східньої Німеччини і теперішні кордони Німеччини та відмовилась би від атомової зброї. Після того — каже Стоф — можна буде радити над з'єднанням Німеччини. Очевидно, Кізінгер відкинув ту пропозицію, зате висловив згоду на переговори над різними технічними й іншими такими справами, що покращали б зв'язки між німцями з обох частин поділеної Німеччини.

В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ ПІДКИНУЛИ сильну бомбу під будинок амбасади Вільного Китаю в Сайгоні. Було поранених 12 осіб, в тому числі кілька — важко. Будинок тієї амбасади віддалений за два блоки від будинку американської амбасади, під яку комуністичні терористи підкинули були бомбу 13 березня 1965 року, від якої 22 були вбиті і 188 ранених.

ШВАЙЦАРІЯ ЗАЯВИЛА, що вона не видаватиме дезертирів з американської армії в Европі, які схоронились на її території, а трактуватиме їх, як політичних емігрантів. Дотепер тільки двох таких американських дезертирів переступили кордон Швайцарії, і то один із них добровільно виїхав потім — не відомо куди.

ГОЛОВА КАМБОДЖІ НОРОДОМ ШІГАНУК ЗАЯВИВ, що він дістав листа від прем'єра Комуністичного Китаю Чу Ен-лая і внаслідку того листа — змісту якого не виявив — він відкликав усіх членів свого персоналу з амбасади Камбоджі в Пейпінгу ввесь персонал, щоб не наражувати їх на прикрощі збоку китайських демонстрантів. Можливо, що Чу Ен-лай запевнив Шіганука, що Пейпінг не буде підтримувати комуністичних партизанів у Камбоджі та не втручатиметься до її внутрішніх справ, що властиє й обурювало Шіганука, дотепершнього приятеля комуністичного Китаю і Північного В'єтнаму.

Президент Італії критикує у Білому Домі проєкт атомового пакту

Італійський президент Джузеппе Саррагат — ліворуч — у розмові з президентом Джансоном (праворуч).

Вашингтон. — Італійський президент Джузеппе Саррагат перебував у минулі понеділок і вівторок 18 і 19 вересня ц.р. з офіційними відвідинами у Вашингтоні та перевів дводенні наради з президентом Джансоном і його найближчими дорадниками. На нараді у Білому Домі, в якій брали участь також державний секретар Дін Раск і італійський міністер закордонних справ Амінторе Фанфані, президент Саррагат критикував плянований американсько - совєтський договір проти поширення атомової зброї. Саррагат мав заявити — за твердженням преси — що від неатомових держав жадається забагато, а дається їм замало. Між іншим, він вказав на точку договору, яка вимагає, щоб неатомові держави, які підпишуть договір, не продукували самі такої зброї ані не діставали її ні від кого — „в необмеженому часі", коли одночасно атомові держави матимуть право далі збільшувати свій атомовий арсенал. Саррагат застерігався теж проти того, щоб міжнародну контрольну інспекцію в неатомових державах переводила Міжнародна Агенція для атомової енергії, до якої належать Совєти, і щоб таким чином не вможливити Совєтам добувати всі тайни важкого промислу держав, які підпишуть той договір. На закінчення відвідин італійського президента відбулася у вівторок вечером у Білому Домі бенкет. Саррагат відлетів уже до Лос Анджелесу, звідкіля відлетить з відвідинами до Австралії. Саррагат був уже в ЗДА, коли був міністром закордонних справ.

Палатна Комісія замість збільшити податки, плянує зменшити бюджет

Вашингтон. — Палатна Комісія Способів і Засобів 19-го вересня формально почала працю над урядовим законопроєктом про збільшення прибуткових податків від корпорацій і особистих на 10 відсотків. Та перше засідання цієї Комісії було присвячене тому, як би то зменшити федеральні видатки, а не збільшенню податків. Засідання Комісії було закрите, на ньому були присутні представники Уряду. Члени Комісії переглянули бюджет всіх урядових агенцій та обміркували, що можна скреслити з їх видатків. Покищо не дійшли до жадного рішення щодо зменшення бюджету. Комісія має продовжувати працю на засіді 20-го вересня, коли будуть присутні секретар скарбу Генрі Фавлер і директор бюджету Чарлз Л. Шульц. Перед засіданням цієї Комісії президент Джансон зустрічався на снідянку в Білому Домі з конгресовими провідниками обидвох партій, де обговорювали також можливість зменшення федеральних видатків. Президент Джансон не хоче говорити про зменшення бюджету, поки не вирішить, які видатки є найбільше конечні, а які можна б відкласти на пізніше.

Федеральна Авіяційна Адміністрація загострила правила безпеки на летовищах

Вашингтон — Федеральна Авіяційна Адміністрація 19-го вересня видала нові правила безпеки на летовищах, які летунські лінії та продуценти літаків впродовж найближчих років коштуватимуть два більйони доларів, але які значно збільшать безпеку пасажирів. Стверджено, що найбільше летунських катастроф відбувається тоді на самих летовищах під час старту або при приземлюванні літаків. Нові зарядження Авіяційної Адміністрації мають збільшити число тих пасажирів, які щасливо переживають катастрофи. Від 1961-го до 1965-го року 279 осіб згинули в 17-ох катастрофах, а 419 пасажирів пережили катастрофи. Зарядження Авіяційної Адміністрації мають на цілі збільшити засоби безпеки на літаках, щоб якнайменше гинуло пасажирів в катастрофах, в яких люди можуть врятуватися. Згідно з новими зарядженнями буде менша можливість пожежі, та пасажири зможуть вийти з літака впродовж 90-ох секунд. Тепер цей час виносить 120 секунд. Продуценти літаків мають предкладати до контролі нові моделі пасажирських літаків Федеральній Авіяційній Адміністрації. Деякі нові зарядження мають обов'язувати вже від 24-го жовтня 1967-го року. Всі зарядження мають бути виконані до 1-го жовтня 1969 р.

Палата схвалила на нищення щурів $40 мільйонів

Вашингтон. — Палата Репрезентантів 19-го вересня признала на нищення щурів у великих містах запропоновану Урядом суму $40 мільйонів, хоч 20-го липня вона з насміхом відкинула була цей проєкт. През. Джансон гостро критикував Палату за те, кажучи, що вона насміхається з нещастя вбогого населення, яке терпить від щурів, що розносять заразливі недуги. Тепер за цей проєкт голосували 129 конгресменів проти 128. Згідно з давнішим проєктом цими фондами мав адмініструвати Департмент Міських і Мешканевих Справ, а теперішній проєкт передає ці фонди Департаментові Здоров'я, Освіти і Добродійности.

22-гу сесію Генеральної Асамблеї ОН відкрито під знаком песимізму

Об'єднані Нації. — У вівторок 19 вересня ц. р. відкрито 22-гу з черги Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй промовою президента 21-ої Асамблеї, Абдула Рахмана Пажвака та письменним звідомленням генерального секретаря ОН У Танта. Обидва ті акти були втримані в дуже песимістичному тоні. У Тант стверджує у вступі до свого звідомлення, що „міжнародна ситуація не тільки не поправилась, а насправді значно погіршилась". Зокрема генеральний секретар наводить В'єтнамську війну та ситуацію на Середньому Сході, себто ізраїльсько-арабський конфлікт, як актуальні приклади, що міжнародні конфлікти розв'язуються „насильницькими методами" та що не видно реальних шансів на їх швидке мирне полагодження. У Тант підкреслив принцип, що насильними методами не можна присвоювати собі чужих територій, але признав — у відношенні до ізраїльсько-арабського спору — що треба брати на увагу моменти безпеки даної країни (в даному випадку — Ізраїлю) та що вимога арабських держав, щоб Ізраїль негайно очистив усі зайняті ним арабські землі, стрічає найбільші труднощі у тому, що вона не пов'язана з рештою проблеми. Так само Абдул Рахман Пажвак дуже песимістично оцінював сучасну міжнародню ситуацію, висловлюючись дуже критично про ситуацію у В'єтнамі, яка — за його оцінкою — зайшла в сліпий кут, при одночасному небажанні обох тамошніх сторін визнати факт тієї сліпої вулиці та старатися спільними силами закінчити той воєнний конфлікт. На тому першому засіданні Генеральної Асамблеї обрано її президента в особі румунського міністра закордонних справ Корнелію Манеску, який дістав 112 голосів „за", при одному голосі, що впав на представника Танзанії. Об'єднані Нації мають тепер 122 членів. Манеску висловив вдоволення з свого вибору, як доказу, що „держави різних режимів і систем повинні мати рівну участь у працях Об'єднаних Націй".

Під час того першого засідання ОН прийшло до гострої виміни слів між совєтськими і американськими представниками, Миколою Федоренком і Артуром Голдбергом з приводу демонстраційного виходу кубинської делегації із залі нарад. Митна сторожа затримала була в Нессо на Багамських островах багаж 10-членної делегації комуністичної Куби: вони мали 26 валіз і 2 великі скрині. Митна сторожа наполягала на тому, щоб відкрити ті скрині й перевірити їх зміст, проти чого рішуче протестували кубинські комуністи. Через те й спізнилися їх приїзд на відкриття сесії Генеральної Асамблеї, а постійне представництво комуністичної Куби в ОН „запротестувало" проти „насильства" збоку американських властей, які — за словами кубинців — порушили недоторкальність „дипломатів", що їдуть до ОН, та їхнього багажу.

У Москві арештували Аджубея за їзду автом у п'яному стані

Москва. — У вівторок 19 вересня ц. р. арештували у Москві затя ХрущоваАлексія Аджубея, за те, що, їдучи автом у підхмеленому стані, наїхав на одній вулиці совєтської столиці на жінку, яка везла у візочку дитину. Дитині нічого не сталося, але жінку поранено. За совєтським законодавством — спричинення такого автомобільного випадку — це важкий злочин, за який грозить кара до 10 років в'язниці. Алексєй Аджубей був за Хрущова головним редактором „Ізвєстій". Після упадку Хрущова — скинули його з тієї посади та перевели на іншу малозначну працю. Його дружина Рада, дочка Хрущова, працює в редакції журналу „Наука і Жізнь". Аджубей став міжнародною фігурою, коли покійний Папа Іван XXIII прийняв його на авдієнції разом із його дружиною Радою, що інтерпретовано, як доказ на шукання можливостей злагідніння взаємин між Ватиканом і большевицькою Москвою.

Австралійський міністер підкреслив значення людей різних народів для Австралії

Канберра, Австралія. — Міністер імміграції Б. Снедден у своїй серпневій заяві підкреслив, що від 1945 р. в Австралію прибуло приблизно два мільйони імігрантів з різних країн, які, як ствердив міністер, „збагатили австралійську націю", принісши в її життя багато нового і цінного. Подаємо в перекладі „Вільної думки" з Сіднею, ч. 33, частину промови міністра Снеддена, де він посередньо згадує про українців та інші народи: „Люди, що прийшли сюди, щоб тут осісти, знайшли, що їх здебільшого вітають у цій країні, бо вони тут потрібні. Вони тут багато чого навчились, але й самі багато чого навчили тутешніх людей, і знайшли, що їхні ідеї тут були радо приймані. А це сталося саме тому, що вони походили з різних культурних центрів, таких як Відень, Будапешт, Київ, Львів, Рим тощо, а також і Лондон, Дублін. І під цими впливами теперішній австралієць, це нова людина. Австралійці тепер їдять нові роди харчів, п'ють нові напої, одягаються інакше, інакше проводять свій вільний час і, неминуче, думають інакше".

„МІСС СОЮЗІВКА" НА 1968-ИЙ РІК З ДРУЖКАМИ

Новообрана „Місс Союзівка" на 1968-ий рік, Андрея Кейбіда (посередині) зі своїми дружками — Іванною Глушевською (зліва) і Оксаною Кравс.

Соціялісти повернулись до активної участи в УНРаді

Мюнхен. — Союз Українських Соціялістів перевірив і відкликав становище, що його зайняли представники на останній сесії Української Національної Ради та повернувся до активної участи в працях тієї установи — повідомив з поінформованих джерел. На згаданій сесії УНРади репрезентант соціялістів зголосив рішуче застереження проти прийняття до УНРади Організації Українських Націоналістів за кордону (яку часто називають „двійкою") та на знак протесту проти такого прийняття репрезентанти соціялістів не брали активної участи в праці УНРади. Зміна цього становища наступила під час нарад Президії УНРади, що відбулася в суботу, 9-го вересня, та на яких уже був присутній представник СУС інж. С. Довгаль. На тих нарадах відчитано та прийнято до відома листа від СУС, що його підписали д-р Ріпецький і інж. Луцишин із відкликом попереднього становища. На порядку тих нарад була також справа відомого виступу ОУНз, яка в своєму бюлетені інформувала своє членство про інші цілі свого приступлення до УНРади та заперечувала заяву, на підставі якої це прийняття відбулося. На нарадах Президії УНРади — як інформують — був внесок на завішення членства ОУНз в УНРаді, але не був схвалений, бо справа має бути насамперед предметом розгляду на міжпартійній нараді.

У Шикаго відзначено 50-річчя Української Державности та 25-річчя УПА

Шикаго (В.Н.). — Минулої неділі, 17-го вересня, заходом українських організацій міста Шикаго й околиць, були відзначені величні Роковини 50-річчя Української Державности та 25-ліття постання Української Повстанської Армії масовою Манiфестацією, яка відбулася в авдиторії школи Шопена. Манiфестація розпочалася відіграниям українського й американського гимнів у виконанні духової оркестри Осередку СУМА ім. Павлушкова під управою проф. М. Голіяна, та Вояцьким Апелем, до якого станули зі своїми прапорами ветерани українських визвольних змагань від 1917 рр. аж по найновіші військові формації, як також члени місцевих осередків СУМА. Свято відкрив короткою промовою голова Святочного Комітету інж. Степан Голяш, старшина УПА. Головну промову виголосив о. Семен Іжик, редактор „Поступу" з Вінніпегу, Канада. Слово про генезу Визвольних Змагань України виголосив англійською мовою мгр. М. Федак (УПА). До відзначення цих історичних Роковин прилучилися також інші етнічні групи Шикаго, як литовська, хорватська, німецька, альбанська, білоруська, лотишська та словацька. Від імені цих груп привітальне слово виголосив Д. Шрейдер, заст. президента Американсько-Німецького Конгресу. Пані У. Целевич, голова місцевого Відділу УП АБН, віднеслась з закликом до громадянства про потребу збірки крови для ранених американських вояків у В'єтнамі з нагоди 25-річчя повстання УПА. Манiфестацію частину докінчено схваленням відповідних резолюцій. У мистецькій частині виступили: духова оркестра Осередку СУМА ім. Павлушкова під управою проф. М. Голіяна, литовське тріо сестер Вайчелюноф, хорватська солістка Сандра Шола, сопрано, німецька духова оркестра молоді та місцевий хор з півдня Шикаго „Чайка" під управою п-ні Мирослави Галан.

Похорон Павла Тичини відбувся в Києві

Павло Тичина

Київ. — В київських центральних газетах „Радянська Україна", „Молодь України" та в інших з 17 вересня ц.р. і в московській „Правді" з 18 вересня ц.р. появилося повідомлення про смерть поета Павла Григоровича Тичини в дни 16 вересня 1967, підписане Центральним Комітетом КПУ, президією Верховної Ради УССР та Радою Міністрів УССР. У повідомленні покійний визначений, як „радянський поет, академік Академії Наук УРСР, член ЦК КПУкраїни, депутат Верховної Ради УРСР, Герой Соціялістичної Праці". Похорон Павла Тичини відбувся в понеділок 18 вересня ц. р. Організацією похорону займалася окрема урядова комісія, назначена ЦК КПУ та Радою Міністрів УССР під проводом М. Соболя, в склад якої входили м.ін. поет Микола Бажан, акад. Іван Білодід, прозаїк Павло Загребельний. Похоронено Павла Тичину на Байковому кладовищі.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

БЕЛЬГІЄЦЬ, КОЛ. ЧЛЕН УПА ПРОМОВЛЯТИМЕ В ТОРОНТІ

Торонто. — Альберт Газенбрукс, бельгійський економіст, виступить на Бенкеті з нагоди 25-річчя створення УПА, у Торонті дня 14 жовтня, в Роял Йорк готелі. А. Газенбрукс співпрацював у 1943 - 45 роках у підпільній радіовисильні ОУН - УПА в Карпатах, що була відома під назвою „Афродіта". Українською мовою промовлятиме там проф. Лев Шанковський із Філядельфії.

БРУКЛИН ВІДЗНАЧИТЬ 25-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА

Бруклин, Н. Й. — Дня 24 вересня о 4:30 по полудні, в залі Українського Національного Дому на Гренд вулиці, відбудеться з ініціятиви 41-го Відділу ООЧСУ і ОЖ ООЧСУ та місцевого Осередку Сума ім. Т. Шевченка Відзначення Срібного Ювілею УПА. З доповіддю „УПА в мистецькому слові" виступить ред. Л. Полтава.

24 ВЕРЕСНЯ — ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ КАНАДИ

Грефтон, Канада. — Заходами усіх молодечих організацій міста Торонта, тут, на оселі „Пластова Січ", відбудеться дня 24 вересня День української молоді, з Богослуженням дефілядою, спортивними змаганнями і спільною ватрою Пласту, СУМ-у, МУНО, ОДУМ-у і СУМК-у. Цим українська молодь Торонта й околиць відзначить 100-річчя державности Канади, 50-річча початку Української національної революції, 25-річчя створення УПА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Від слів до діла

Світовий Конґрес Вільних Українців був добрих тридцять років „на язиці". Про нього говорили й писали, про нього дебатували і сперечались. На деякий час про нього забували й опісля знову починали говорити і писати. Найбільше слів сказано й написано впродовж останнього десятиріччя. Але щойно на початку цього року остаточно схвалено проєкти програмових матеріялів, обрано Ню Йорк, осідок Організації Об'єднаних Націй, на місце Конґресу і схвалено його дату в половині листопада цього року, що майже щодо дня сходиться з датою 50-річчя Третього Універсалу та проголошення Української Народної Республіки, і опубліковано Маніфест Пан - Американської Конференції, господаря Конґресу, про його скликання. Тепер опубліковано також проєкт його програми.

Підготова цього Конґресу була, мабуть, найтруднішою з усіх подібних акцій. Це мало свою оправдану причину. Вона в тому, що в цій підготові прийнято засаду узгіднювання, а не переголосовування. Іншими словами це означало безконечну чергу компромісів з усіх боків і в усіх справах. Коли ж до цього додати більше ніж несприятливі як зовнішні, так і внутрішні обставини, то доведення до якогось спільного знаменика тих справ можна вже само по собі вважати найкращим свідоцтвом національної свідомости і громадської зрілости, що його українці у вільному світі могли б собі виставити. Очевидно, що є ряд недосконалостей, є всілякі щілини, але вони мінімальні в порівнянні з тим, що досягнено: єдиномисліє в принципових справах та щодо самої потреби такого Конґресу.

Перемігши безліч таких труднощів, тепер уже таки справді найвищий час перейти від слів до діла. Підготовний Комітет це вже вчинив деякий час тому, і підготова до Конґресу в повному розпалі. Тепер головне, щоб від слів перейшла до діла і вся наша велика громада у вільних країнах, зокрема в Америці і Канаді, що будуть співгосподарями Конґресу. Таким першим і головним загальногромадським ділом мусять бути фонди. Їх потрібно в сумі ста тисяч долярів, з чого половину, 50 тисяч, повинна скласти наша громада в Америці. Дальшим і кінцевим ділом буде масова участь у Конґресі, зокрема в його імпрезах і, головно, в Конґресовій Маніфестації в Медісон Сквер Гардені. Якщо ці наші діла стоятимуть у бодай мінімальній пропорції до наших слів, то перший Світовий Конґрес Вільних Українців буде справді і з кожного погляду найбільшою історичною подією української діяспори, що дай Боже!

Павло Тичина

Якщо б протилежні полюси, взаємозаперечуючі поняття і вартості вимірювались літературними творами, то для цього напевно можна було б узяти два твори одного поета: „Золотий гомін" і „Партія веде" Павла Тичини. Коли в першому великий український національний поет вітав золотий гомін волі України 1917-19 років, період відновленої нашої державности, то в другому творі — перед тортурованою сталінськими опричниками Україною постав жалюгідний образ самозречення, самозаперечення і самовідступництва. Той, хто почув у космічному оркестрі золотий гомін рідного народу, перестав чути навіть плач голодних українських дітей у 1933-му році. Ленін, Сталін, Котовський та інші народовбивці стали героями його творів. Звеличування так званого „старшого брата", Москви, заперечування національних мов і культур вилились у нього в „чуття єдиної родини". Як героя представляє він колгоспну доярку, загнану на нову панщину; чекіста, який оскаженіло гасає по Україні; безвірника, який скидає із церков хрести, хоча П. Тичина народився у релігійній родині і закінчив у 1913 р. духовну семінарію в Чернігові. Автор перших творів у „Літературно - Науковому Віснику", цькований, тероризований за перших років совєтської влади, дійшов врешті - решт до того, що про нього з нехіттю говорили вже й самі письменники в передвоєнному Києві. По війні, після смерти Сталіна, Павло Тичина, немов закам'янівши на своїх „позиціях", напастував відважну літературну молодь, час від часу писав чергового вірша на честь комуністичної партії або Москви і діставав черговий орден від тієї ж Москви . . .

Павло Тичина помер не 16 вересня 1967 року, а добрих 30 років тому. Доля П. Тичини — одного з найбільших українських поетів на зорі української Національної Революції — це одно з найважчих обвинувачень збоку українського народу новочасній імперії, яка знищила великий талант.

В. Чапленко

ЧИМ КОНЦЕПЦІЯ СУМНІВНА?

(1)

Член - кореспондент київської Академії Наук Є. Кирилюк надрукував у „Літературній Україні", ч. 63, з 11 серпня ц. р., статтю „Сумнівна концепція", а в тій статті накрив мокрим рядном Панаса Ковтана за його статтю „Героїка, її завзяття", вміщену в пряшівському журналі „Дружно Вперед" за липень цього ж таки року. Ковтанова стаття має підзаголовок „Огляд 50-річного шляху української літератури"; і цей підзаголовок свідчить про її зміст. Я, на жаль, не зміг цієї статті добути і тому не певен, чи Кирилюк усе з цього змісту згадав. Дуже можливо, що в статті П. Ковтана є й таке, чого Є. Кирилюк, живши в країні вже майже збудованого комунізму, не відважився згадати (напр., про діяльність М. Хвильового), бож на Україні, з огляду на таку стадію будування комунізму, менше волі для думки, аніж у Чехо-Словаччині, де до цієї стадії ще не дійшли. Але я хочу писати не про статтю П. Ковтана та його концепцію українського літературного процесу під комуністичним режимом, яку Кирилюк називає „сумнівною", ба й саме слово „концепція" бере в іронічні лапки, а про концепцію самого Є. Кирилюка. А задля цього мені досить і тих даних, які є в тексті його (Кирилюкової) статті.

Спочатку Кирилюк подякував „колеґам із Чехо-Словаччини" (де він „двічі побував") за надсилання йому журналу „Дружно Вперед", який дає йому змогу „довідуватися, як живуть чехословацькі українці, як будують нове, вільне, соціялістичне життя", а потім накинувся на Панаса Ковтана за те, що той нібито „припустився прикрих помилок, характеризуючи історію української радянської літератури". Яких же „помилок", згідно з інформацією Є. Кирилюка, допустився Панас Ковтан? Як виявилось, він узяв за мотто до своєї статті з поезії П. Тичини „Одчиняйте двері — наречена йде", з антитезою до цього першого речення: „Одчинились двері — всі шляхи в крові", а потім написав: „Поетична уява Павла Тичини стала символічною для всього наступного розвитку української літератури", бо „українська література зазнала немало прикростей, втручань, штучних обмежень і штучної ізоляції". Пишучи так, П. Ковтан має на увазі „адміністративне втручання", „адміністративну ізоляцію", „адміністративне керівництво", „диктовану вульґаризацію і спотворення". Зазначив він також, що українська література „висувала надзвичайно сильні перспективні таланти і негайно втрачала їх". Є в його статті згадка й про те, як, „починаючи В. Винниченком... (пропуск у Кирилюка — В. Ч.) з України відійшли дальші поети й письменники, які розходились із новою дійсністю тільки тому, що сумнівались, чи будуть у достатній мірі вирішені культурно - національні права України".

І от оцю правдиву констатацію фактичної історії українського письменства за 50 років Є. Кирилюк називає „сумнівною „концепцією"! Він навіть пише, що „так може твердити людина, мало обізнана з живим літературним процесом на Україні або ж байдужа до багатої історії українського радянського письменства".

Дещо із згаданого в статті П. Ковтана Кирилюк пробує спростовувати, але робить це загальниково, замовчуючи невигідні для його власної сумнівної (чи, краще сказати, казенної) концепції факти, мовляв, „історію розвитку й поступу української радянської літератури добре знають не лише фахівці, і тому немає потреби нагадувати безліч фактів і явищ". Мавши на увазі оті „прикрощі", „втручання" тощо, він пише: „Ми зовсім не так як П. Ковтан розуміємо основоположні принципи нашого методу — соціялістичного реалізму, проблеми партійности й народности радянської літератури". Не так, а як?! Про тих письменників, що емігрували за кордон, він пише, що це сталося не тому, що вони „сумнівались, чи будуть у достатній мірі вирішені культурно - національні права України", а тому, що „зіграли тут ролю класові переконання ряду (? — В. Ч.) письменників — вихідців із заможних кіл колишньої царської Росії". Чи Винниченко, О. Олесь, М. Вороний, С. Черкасенко, В. Самійленко були вихідці із „заможних кіл", та ще й Росії, а не України?! А коли Кирилюк пише, що „чимало з них, перебуваючи в еміґрації, зрозуміли свої помилки (так! — В. Ч.) й повернулися на Батьківщину" (яку? Росію? — В. Ч.), то він зовсім не згадує про те, що сталося з тими поверненцями на „Батьківщині".

(Закінчення буде)

Здоров'я Папи значно покращало

Рим. — Папа Павло VI появився в неділю 17 ц.м. у вікні своєї кімнати у Ватиканському палаці й виголосив 8-хвилинну промову куди сильнішим голосом, як тиждень тому. Він виглядав теж краще і бодріше. Папа дякував усім, які з приводу його недуги висловили йому співчуття та молилися за його здоров'я. Стан здоров'я Папи покращав внаслідку антибіотиків, що їх приписано Папі у зв'язку з його недугою, що її спричинило згрубіння простатної оболони. Лікарі мають в цьому тижні вирішити, чи все ще необхідна операція і коли вона мала б відбутися.

Ярослав Курдидик

СВІТЛА Й ТІНІ ІНДОНЕЗІЇ

Минулого місяця Індонезія святкувала 22-гу річницю своєї незалежности. Зовсім інакше, як це було за лихої слави президента Сукарно. Не видно було в Джакарті у довжелезних рядах демонстрантів найкращих дівчат, які з'їздилися звідусіль і, маршуючи, перед президентською трибуною, закидували свого „улюбленця" живими квітами. А він виголошував демагогічну промову, в якій добирав найбільш соковитих слів, щоб вилаяти „гнилий Захід" і в очах навпівголодних індонезійців створити міраж майбутнього щасливого життя з допомогою китайського народу і його „геніяльного вождя", Мао Тсетунґа...

Військова парада і похід молоді у столиці Індонезії мали продемонструвати цим разом силу і єдність народу, підтвердити слова ген. Сугарта, який у своїй промові заявив: „Можна сподіватися, що Індонезія за кілька років важких зусиль приверне втрачений добробут. І я вас запевняю, що до минулого, до орієнтації на наших ворогів вона вже ніколи не вернеться!"

Генерал Сугарто — це повний контраст до запального, чванькуватого Сукарна, який за прикладом Сталіна творив культ своєї власної особи, був беззастережним і абсолютним володарем цієї країни. Сугарто дуже рідко виступає публічно і рішуче відмовився перебратися до помпезного президентського палацу. Він відзначається типовою вояцькою скромністю, щирістю і рішучістю. І за це полюбили його індонезійці, а зокрема, молодь.

Не абиякі труднощі має уряд генерала Сугарта, щоб привести до ладу зруйновану Сукарном економіку Індонезії. Допомагають йому в цьому кілька американських економічних дорадників, і за два роки він може похвалитися вже деякими поважними успіхами. Уряд Сугарта привернув 60% вартости знеціненій інфляцією індонезійській валюті і добився того, що держави-кредитори погодились кілька років чекати на сплату понад двох мільярдів долярів боргу, а деякі держави, як, наприклад, ЗДА, зреклися взагалі деяких претенсій і відкрили для Індонезії нові кредити. Американські та голляндські нафтові, ґумові та інші промислові фірми знову відкривають в Індонезії свої підприємства після того, як уряд Сукарна знаціоналізував все їхнє майно.

Найбільші труднощі має уряд Сугарта із ліквідацією Сукарнові спадщини. Сам Сукарно живе під домашнім арештом за 40 миль від Джакарти і до будь - якої політичної діяльности не допускається. „Тверде ядро сукарнізму" ще не зліквідоване і в центральній та східній частині острова Яви ще можна зустріти його одвертих прихильників. Чистка у командному складі армії, з якого усунено 16 високих старшин, відсунення на деякий час виборів і введення деяких змін у новій, „посукарнівській" конституції має теж свою політичну вимову.

Не зважаючи на жахливий протикомуністичний погром, в якому загинуло 350-400 тисяч комуністів та їхніх поплентачів, що намагалися в 1965 році вчинити державний переворот, комуністичне підпілля ще остаточно не зліквідоване. Тепер комуністи прийняли зовсім іншу тактику: вони намагаються пролазити у колишню Національну партію, яку свого часу заснував Сукарно, у військові ряди, навіть у релігійні організації, щоб звідтіля підкопувати авторитет уряду генерала Сугарта.

Як твердять знавці Індонезії, ще багато часу треба, щоб направити шкоди, що їх завдав країні протягом 20 років „гробокопатель Індонезії", „досмертний президент", а насправді політичний шарлатан Сукарно. Зокрема, рільництво Індонезії, яке спиралося в основному на управі рижу, зовсім занепало, бо його наводнюючу систему, яку побудували ще голляндці, зовсім зруйновано. Вона попроривалася, позаростала чагарником, бо колективні господарства чи пак „індонезійські колгоспи", які організував Сукарно, себе не виправдали.

Але чи не найбільше лихо, яке перебрав уряд Сугарта у спадщині від „Бунґ Карно" (Великого Сукарна) — це корупція, яку найважче викоренити: 3 тисячі островів, на яких розкинулась країна, не легко контролювати із державного центру. А на кожному острові сидить нижчий або вищий ранґою військовий командант, який вважає себе малощо не володарем. На утримання 500-тисячної армії потрібні великі фонди, а що уряд їх не має подостатку, команданти на окремих островах вдаються до „чистих і нечистих" заходів, щоб їх роздобути.

Найбільше допомагає Сугартові стабілізувати внутрішню силу Індонезії червоний Китай, бо індонезійці мають постійно перед очима картину, як формується політичне життя у тій країні, як „червоноґвардійці" закріплюють там „щасливе і радісне життя". Маючи гіркий досвід, 100-мільйонове індонезійське населення докладає всіх зусиль, щоб вибитися на таке місце, яке належить Інданезії з її великими природними багатствами.

РОЗШУКУЮТЬ ГРИБИ ЦІЛИМИ РОДИНАМИ

Гриби дорогі за кордоном, дорогі вони і в Україні. Кияни цілими родинами шукають їх у лісах довкола Києва. З. Литвинчук, як повідомила „Радянська Україна" з 14 вересня, її чоловік і троє дітей також шукають грибів: „Останній трофей гриб-боровик, знайдений нею у лісі десь на 22 кілометрі житомирського шосе, їй самій закортіло зважити. 1100 грамів заважив цей унікальний витвір природи. — Я ще зібрала кілька великих грибів, мабуть, родичів цього велета. Адже ним одним можна нагодувати цілу сім'ю"...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В СКВУ

Уже тільки два місяці ділять нас від дати Світового Конґресу Вільних Українців, що має відбутися в Ню Йорку, а тому щораз більше актуалізуються дві — на мою скромну гадку — проблеми: збірання фондів на видатків (кругло 50.00 дол. для ЗДА) та масова участь українського громадянства в СКВУ. Правда, за прикладом Ню Йорку повинні й інші наші метрополії та менші місцевості відбути громадські збори в цих двох справах, щоб познайомити ближче наш загал з цілями та завданнями, а впарі з цим і важливість СКВУ та заохотити громадянство активно включитися.

Не думаю тут лише про участь делеґатів від поодиноких організацій, бо цю справу нормують постанови відповідних чинників. Маю на увазі масову участь громадянства як публіки, глядачів та пасивних учасників нарад.

Заява в пресі про те, що на СКВУ очікується щонайменше 50,000 українців, не говорить про те, чи ті 50.000 матимуть змоґу та місце прислухуватися нарадам делеґацій бодай на пленарних засіданнях. А знаємо, що в рамках СКВУ організується різні з'їзди, і їхні наради напевно зацікавлять багатьох з-поміж рядових громадян. Питання, чи поодинокі з'їзди делеґатів будуть відбуватися в таких залях, щоб у них могли взяти участь бодай кількасот осіб слухачів. Гадаю, що відповідні чинники брали це до уваги, лише загал про це нічого не знає. Тому вже тепер, коли починається акція масових зборів в справі СКВУ, варто було б про це широким кругам нашого громадянства знати. Бож хіба приїхати до Ню Йорку лише на те, щоб взяти участь в маніфестації, а не мати змоґи прислухуватися нарадам — на це, мабуть, не багато собі дозволить.

Ширший загал хотів би бути свідком важливіших нарад, схвалювання резолюцій, виступів поодиноких наших чільних громадян. Гадаю, що висловлю гадку дуже багатьох наших громадян, коли заявлю, що ми заплатимо не лише даток на покриття коштів відбуття СКВУ, але й за вступ на різні наради.

Сподіваюся, що імпрезова секція Організаційного комітету придумала ще й не одну милу несподіванку, що буде гарною пам'яткою з участи в СКВУ і при цьому принесе дохід. Гадаю, що відповідна секція подбає й про помешкання для публіки в недалекій віддалі від місця нарад чи імпрез. Було б дуже побажаним, щоб про подібні подробиці покликані чинники поінформували загал заздалегідь у пресі, а це буде рівночасно заохотою до масового приїзду громадян до Ню Йорку на Перший Світовий Конґрес Вільних Українців.

М. Дем'янчук

Філядельфія

ЩЕ ПРО УКРАЇНЦІВ У БРАЗИЛІЇ

У серпні ц. р. появився на сторінках „Свободи" репортаж О. Борушенко п. н. „Українці в Бразилії". Щоб дати читачам повніший образ культ. - мистецького життя та праці у Бразилії, передусім після другої світової війни, щоб віддати належну пошану всім інтелектуалам, активним у тій праці людям, і врешті з нагоди 45-ліття існування організації ХОС (Хліборобсько - Освітній Союз), дозволю собі доповнити той образ кількома іменами, переважно зі стейту Парана та його центру Куритиби.

Треба згадати, що жив там відомий піяніст О. Музиченко, який провадив клясу фортепіяна в одній з консерваторій і втішався добрим іменем педагога та акомпаніятора. Маючи журналістичні здібності, був також редактором католицького тижневика „Праця", який під його редаґуванням значно піднісся.

У Сан Павлю жив визначний піяніст, композитор і диригент, відомий акомпаніятор скрипаля - віртуоза Болянжера, з яким об'їхав Південну Америку, виступав на радіо і мав свою камерну оркестру. Ім'я його Олександер Омельський.

Обидва згадані музики живуть тепер в Ню Йорку і працюють за фахом.

В тім же Сан Павльо жила піяністка О. Сидоренко-Квірнбах, яка є тепер учителькою УМІ в Шикаґо і викладає в американській музичній школі.

В тому ж місті жив і працював відомий український фільмовик Юрій Тамарський, який також виїхав до Америки. Всі ми любувались його фільмом „Шевченко у Вашинґтоні". Його дочка Тетяна студіювала малярство, дістала кілька нагород за свої праці на бразилійських виставках. Вона живе тепер у Шикаґо, малює, влаштовує виставки. Відома, як Таня Тамарська - Баюк.

Вертаючись до міста Куритиби, яке було центром українського культурно-мистецького життя, треба згадати співачку Е. Цапко, що мала свою школу співу і активно працювала в українській громаді.

Там же жили Ія і Любомир Мацюки, відомі співаки, про яких треба було б написати найбільше, бо вони найбільше причинились до популяризації українського мистецтва між бразилійцями. Це, властиво, перші наші професійні співаки в Бразилії, які виступали по найбільших театрах тієї країни, в радіо, телевізії, з симфонічними оркестрами. Їх же вибрано співати на честь президента Бразилії. Вони перші, що відвідали наші скупчення у стейті Парана та відсвіжили піснею серця українських піонерів. Дуже часто у їхніх концертах брав участь піяніст О. Музиченко, з яким вони й поставили уперше в Куритибі „Запорожця за Дунаєм".

Український провідник у Бразилії, п. Степан Кобилянський у статті „Україн-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(58)

По повстанській лінії пішов вогонь гарматки. Панцерка набралася відваги і підсувалась до окопів. А броневих набоїв у хлопців не було. Жук, підхвативши в'язанку ґранат, підвівся у повний зріст, вибіг уперед і жбурнув панцерці під колеса. Вона, зробивши крутий поворот, втекла метрів на десять, і стовп землі піднявся поза нею. Жук вернувся назад, скочив у яму, хотів був знову йти, але Блакитний не пустив. Крук потім дякував, це ж його кращий хлопець.

Прийшов холодний осуд. Німці скривавились у житі. У нас ще ні один не впав. Панцерки не візьмемо, вона наробить лиха. Журби зі сотнею нема. Ще вистріляти з двадцять німців можна, а скільки втратимо самі?

Хрін відтягнув „максима". Праве крило пішло. Блакитний помахав рукою, і Крук пустив ракету. Вона засичала і бризнула червоним дощем по зеленому житі. Повстанці йшли в свій ліс.

Через леваду і потік. Там, де метелики літали, де пахла м'ята . . .

Ще троє повстанців сипнули вогнем із синіх „фінок". Німці мовчали. Вони вже були зайняті збиранням трупів. Щось біля сотні.

А ліс вітав своїх дітей . . .

***

Оповідали хлопці з сотні Журби, що на місці бою стоїть болото з чорнозему і крови . . . Стало неначе й незручно. Болото з чорнозему і людської крови? . .

А Стіжок?

Він згорів дотла . . .

Ще на другий день, як приходили хлопці на Угорськ, диміли згарища церкви. А серед них десятки спалених чоловіків, жінок . . . Нікого не можна розпізнати. Тінями вештаються люди, що вспіли втекти ще вчора, підбирають звуглені тіла рідних. Впізнають по намисті, по ґузиках, по калитках із мідяками?

Колодязь на майдані набитий трупом. Уже чути сопух . . . А вийняти звідти тіла не так легко. Хтось сказав, що може б помолитись та й засипати їх тут, немов у братській могилі . . . А як же засипати, як біля колодязя стоїть жінка з дитиною на руках і волосся на собі вириває — там десь на дні її чоловік і двоє малих дітей? І старий дід, перехристившись, тягне за руку посиніле, закривавлене тіло малого хлопця . . .

Поза згарищами хат — трупи. Постріляні, прохромлені баґнетами. Двох дітей посаджено на палі паркану. Туди далі, поза город, лежить хлопчик. Половина тіла по цьому боці плоту, а голівка з руками, попід плотом, уже на тому. Він утікав, і тут його наздогнала куля. А біля нього сидить збожеволіла мати. Кров сочиться з грудей . . .

Кругом — мов цвинтар задимілий. І чорні круки десь взялися, собаки виють. Тільки тіні ходять, тихо і повільно. Так, як ходять над відчиненою труною . . .

***

Так. Тут також був бій.

Власне — було тут два бої. Один за Стіжком, а другий у самому Стіжку. Котрий із них записати, котрий запам'ятати і передати на майбутнє?

У Стіжку сталева зброя, пальний порох, задуми під залізними шоломами ішли проти голих рук, селянських мозолів, дитячого співу, материнської любови, прив'язання до свого. Бій жорстокого пляну модерної доби — з тисячолітніми традиціями господаря цієї землі. Бій великої техніки — проти великої любови.

За Стіжком повстанський автомат ударив по озброєному до зубів ворогові. Був бій зброї, яка шляхетно захищала права свого народу — зі зброєю, яка прийшла, щоб зробити з нашої землі дике поле для Третього райху. Бій юнаків, які пішли одчайдушно з любови до своєї батьківщини — із хитрими і жорстокими, німими шоломами, які приносили сором своїй батьківщині . . .

У Стіжку був бій.

І був бій за Стіжком.

Котрий записати? Котрий передати? Який навіки запам'ятати?

Обидва. Неначе один. Обидва пам'ятати.

І записати: був стіжецький бій . . .

БОЛІ РОСТУ

16 травня 1943.

Нарада, що відбулась кілька днів тому біля Шпиколос, продовжувалась сьогодні в Антоновецькому лісі. Блакитний скликав її в зв'язку з приїздом Білого. Зібрались провідні хлопці не тільки з Крем'янеччини, але також із Дубенщини.

Четверту сотню до загону Хрона вже підбирається в повіті і вона повинна бути тут десь за тиждень. Блакитний думає взяти частину її з Дубенщини. Хрін бідкається, що не має наметів, знаряддя і зброї. Справа, одначе, виснилась.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1967 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

10.

IX. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛ. СЕКРЕТАРЯ Я. ПАДОХА

(Продовження)

Про культурну працю УНСоюзу не треба інформувати окремими листами, бо про неї пише дуже докладно „Свобода", а також про це є докладні згадки в протоколах нарад Екзекутиви. Нові пляни забезпечення в асекураційних компаніях є частим явищем, бо публіка бажає нового товару. Але ми, занадто консервативні й тому маємо невеселий досвід з новими грамотами. Не дуже доширюється наша акцидентова грамота, а вже зовсім але грамота термінова, що не заохочує до введення нових грамот тим більше, що це є звязане з поважними коштами. Та все ж маємо на увазі вимоги ринку, які часто змінюються.

Листування з Відділами йде по традиції з секретарями, які за статутом мають полагоджувати листування й які одержують винагороду за працю. Обов'язком секретарів познакомлювати з одержаними листами предсідників і інших урядовців Відділів. Окремо листуватися в загальних справах з предсідниками Відділів було б дубльованням праці, що є зайвим. Є обов'язком голов Відділів подбати, щоб секретарі виконували свої обов'язки, зокрема інформували їх про одержані листи.

Конкуренція в ділянці життєвого забезпечення з українськими кредитовими установами є на ділі дуже обмежена, бо забезпечення, яке ці установи можуть дати, є обмежене до низьких сум та й обмежене віком. З нього можуть користати ці, які мають гроші в банку, яких не вільно підняти. Деякі установи стараються конкурувати в той спосіб, що оголошують що дають асекурацію безплатно. Очевидно кошти такої асекурації є враховані в дивіденду тощо. А втім забезпечення має тоді значення, як є у відповідній висоті, тому таке забезпечення є не вистачальне.

Компетенція і завдання Окружних комітетів подані в їх правильнику. Статут про них не згадує. Остання конвенція не схвалила відповідної зміни. Тому вони є в першу чергу посередниками поміж головною канцелярією й місцевими Відділами. Їх поле діяльности у значній мірі залежить від них самих. Більшість округ влаштовує свої імпрези й здобуває фонди на покриття своїх видатків. У випадках, коли округа виконує доручення гол. канцелярії, вона одержує зворот її видатків, зокрема в ділянці репрезентації, ширшого, не льокального значення. Бюджет не передбачує окремих фондів на діяльність округ. Про наше відношення до УККА та нашу ролю в ньому говорив уже тут гол. предсідник, екзекутивний директор УККА. Слід повторити, що наша роля в цій установі була й повинна бути надалі звязана з постійними змаганнями замирення всієї громади та спрямовання її на шлях співпраці для дальшої розбудови нашої громади в наших краях поселення. Це й тільки це принесе користь нашій громаді і самому УНСоюзові.

Даток на Шевченківську фундацію в Канаді належить до дальшої програми наших нарад, в яких будемо приділювати пожертви на національні й церковні цілі. Очевидно. він заслуговує на увагу.

Окремі квоти для Відділів та округ Канади встановила Канадійська канцелярія й добре зробила, що їх встановила, щоб підняти число членів, які мають бути придбані в цім році. Але в межах загальних змагань за першенство Відділів і округ визначені квоти спіраються на загальну основу, якою є 10% загального активного членства з кінця минулого року. Тому слід відокремити загальне змагання в цілому УНСоюзі і внутрішнє канадійське змагання. Якщо б ми поставили інші вимоги Канаді, вона б сама протестувала.

Вище забезпечення для молоді, зокрема у віці військової служби могло б принести шкоду УНСоюзові, зокрема тоді, коли молодь, чи радше її батьки, вимагає в десятеро вищого забезпечення, як її батьки, які несуть відповідальність за свою родину. Тому мусимо бути обережними в цьому.

Слідкуємо за працею, вишколом й рекрутацією постійних й обласних організаторів в інших забезпеченевих організаціях. Передплачуємо фаховий журнал, маємо ряд вишкільних курсів для організаторів підготованих братськими й бизнесовими компаніями, ми призбірали й дальше комплектуємо фахову бібліотеку забезпеченевого діла. Часто користаємо з приятельських порад видатних урядовців асекураційних компаній й багато досвіду здобуваємо на щорічних з'їздах Крайового Братського Конгресу, зокрема на доповідях і панелях секцій для обласних організаторів. Стараємося це використати в нашій праці.

Пряме плачення вкладок до гол. канцелярії має різні аспекти. Воно дещо відчужує секретаря від членства, з яким рідше стрічається, але з другої сторони дає їм більше часу на організаційну працю. Буває, що секретар не збірає вкладок а то й не висилає пригадок про вкладки, присланих з гол. канцелярії. При плаченні вкладок прямо це було б виключене. та до цієї проблеми треба підходити дуже обережно.

На проблему, звязану з дозріванням 20-річних грамот, з наближенням 20-річчя прибуття сюди нової еміграції, ми вказували вже багато разів і будемо її пригадувати дальше. Трудно користуватися при новім забезпечуванні таких членів одним листом чи брошурою, бо з уваги на вік членів, їх родинний стан, заробітки, до кожного треба мати окремий підхід. Будемо популяризувати цю справу дальше, але головний засіб перебороти цю велику небезпеку втрати численних членів є вперті намагання секретарів та організаторів їх якнайскорше перезабезпечити.

Окрему статистику жінок-організаторок подаємо тоді, як є відповідний матеріял і нагода. В найближчому числі Жіночої Трибуни буде поданий огляд праці жінок в цій кампанії. Трудно сказати, скільки молоді з виплаченими грамотами наново забезпечується, бо часто нове забезпечення наступає по якомусь часі, зокрема, коли молодь студіює й батьки ощаджують гроші на студії. Назагал замало батьків дбає про це, щоб самим забезпечити дітей, які згодом часто не потраплять, закінчивши студії, до своєї установи. Відмічування в статистиці місячних здобутків кампанії не лише числа членів, але й сум забезпечення, має свої проблеми, н. пр. вищі суми акцидентового чи термінового забезпечення. Є небезпека, що можемо дати перевагу сумі забезпечення перед числом членів, а як тоді дійдемо до плянованого ста тисячів членів.

Наші грамоти не передбачують звільнення від плачення вкладок на випадок нездібності до праці члена. Натомість ми уділюємо таким членам підмогу з допомогового фонду, яка звичайно є вищою, як річна вкладка члена. Тому, що звільнення від вкладок прислуговує виключно тим, які на все й вповні є нездібні до праці, цей привілей важко здобути, зате наші допомоги не зумовлені такими строгими вимогами. Питання акумульовання дивіденд є утруднене в нас низькими сумами забезпечення й тим самим дивіденд. А задержувати невеликі суми для тисячів членів було б зв'язане з коштами та це належить до фінансового відділу.

Після цього заступник гол. предсідника Володимир Сохан подав додаткові вияснення до справ, які торкалися праці кермованого ним Рекордового Відділу. Він потвердив, що між Організаційним і Рекордовим Відділами існує дуже точний розподіл праць та обов'язків, що однак в жадному випадку не виключає тісної співпраці, яка існує між цими та усіми Відділами Головної Канцелярії. Його додаткові вияснення відносилися теж до справ секретарських курсів, втрат членства через виплачені грамоти і проєкту впровадження додаткового термінового забезпечення в заміни за дивіденди, як і кінцевих виплат за вивінувальні грамоти.

На цьому о год. 4.50 по полудні закінчено шосту сесію нарад й відложено наради до четверга 25-го травня 1967 р. о год 9-ій ранку.

Того ж вечора відбулася в їдальні Союзівки святочна вечеря, в якій взяли участь учасники нарад та запрошені гості. Вечерою провадив заст. гол. предсідника Степан Куропась.

Четвертий день нарад

ЧЕТВЕР 25-го ТРАВНЯ 1967 Р.

СЬОМА (РАННЯ) СЕСІЯ

Сьома рання сесія четвертого дня нарад розпочалася о год. 9.45 ранку. Її відкрив гол. предсідник Й. Лисогір подякою п. інж. Ст. Куропасеві за приготування й переведення вчорашньої святочної вечері й її програми. Кол. гол. касир Роман Слободян подякував приявним за вручений йому вчора подарунок, а саме образ мистця Гніздовського. Після цього приступлено до дискусії над звітом головного касира Івана Кокольського.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО КАСИРА ІВАНА КОКОЛЬСЬКОГО

В дискусії взяли участь наступні головні урядовці: Анна Дубас, Олена Олек, Д. Попадинець, Іван Ващук, Володимир Гірняк.

Предметом дискусії були наступні питання: доручування фінансового звіту перед нарадами; висота інвестиції в Союзівку; недоручення головним урядовцям звіту Ернст і Ернст; детального звіту про уділені морґеджі: методи уділювання морґеджів й опінії місцевих секретарів; справа морґеджу для „Чорноморської Січі" в Нюарку; кошт адміністрації Союзівки; малі суми призначувані на національні цілі; й різні технічні проблеми книговедення та звітування.

На порушенні питання дав відповідь гол. касир Іван Кокольський, а саме: звіти на річні наради не були надруковані тому, що головні урядовці, хоч були прошені, не прислали на час своїх звітів. Але звітові таблиці, які обнімають цілість господарки УНСоюзу були надруковані й головні урядовці мали змогу з ними познакомитися перед нарадами.

Інвестиції в Союзівку виносять понад мільйон долярів. Раніше обнижувано вартість її на 5%, а тепер на 2.5% з більшою стабілізацією її господарки.

Звіт ревізійної фірми, яка переводить контролю господарки УНСоюзу Ернст і Ернст доручено всім контрольорам. Кожний головний урядовець може кожного часу дістати копію того звіту до переглянення.

Ми склали точний звіт щодо бондів, а щодо морґеджів виготували тільки загальний звіт з деякими рубриками, як морґеджі уділені в ЗДА і Канаді, на приватні доми й на церкви, школи й громадські будинки. Давати повний список морґеджів, яких ми маємо коло 600 заняло б забагато місця. Крім морґеджів, які ми уділили маємо також список наших приобіцяних морґеджових позичок в ЗДА й Канаді. Морґеджі уділюємо за сталою процедурою. Після одержання аплікації, якщо реальність положена недалеко, їдемо її оглянути, потім вимагаємо оцінки кваліфікованого оцінювача й щойно після того екзекутива вирішує, чи уділити морґедж і на яку суму. В потребі питаємо про думку місцевих секретарів. Щодо Чорноморської Січі, вона має трудноші зі сплатою морґеджу, бо не знайшла купця на свій давний будинок, закупивши новий, зглядно має, але такого, що пропонує занизьку ціну, яка не вистачає на сплату морґеджу в сумі 28,000 долярів.

Кошт адміністрації Союзівки, включно до ціни харчів, напитків і зарібку на них, тощо маємо й можемо їх точно подати. З уваги на розмір трудно ці кошти подавати в річному звіті. Але звіт союзівкових управителів доповнює звіт головного касира.

Щодо висоти суми, яку призначуємо річно на національні та церковні цілі, треба мати на увазі, що на ці цілі призначуємо пожертви з народного, а не посмертного фонду. Тим то наша спроможність є обмежена. В дальшому головний касир подав ряд технічних пояснень щодо метод книговедення й звітування та старань їх поліпшувати.

Відповідь головного касира І. Кокольського доповнив головний предсідник Йосип Лисогір. Він запримітив, що контроля Ернст і Ернст триває три місяці. Обсяг їх контролі такий великий, що годі представити всі деталі. Тому слід питати про бажані інформації контрольну комісію, або й саму ревізійну фірму Ернст і Ернст.

Відносно Чорномоської Січі, то вона набула новий будинок, але тому, що він був призначений на ведення бизнесу, ми не дали на нього морґеджу, зате дали на давний будинок, щоб допомогти купити новий. Зприводу зміни окруження й інших трудноців ця установа попала в трудноші, про що згадано в звіті.

Виянення відносно Чорноморської Січі в Нюарку доповнив заст. головного предсідника Володимир Сохан. Він підмітив, що в часі, як ця установа старалася про морґедж, мала 45.000 готівки й старий будинок вартости 60.000 долярів. В її будинку поміщувалися два відділи УНСоюзу. Після якогось часу окруження старого будинку радикально змінилося ,що дуже обнизило вартість старого будинку. До того прийшло непорозуміння внутрі місцевої громади, що некорисно впливає на господарські відносини названої установи. Вона попала в непередбачені ні нею, ні нами трудноші, які старається тепер перебороти.

Гол. предсідник Й. Лисогір ще виснює, що звичайно екзекутива запитує про опінію місцевих секретарів щодо уділення морґеджів на їх території. Уділюючи морґедж на церкву в Нюарку засягнено опінію секретарів В. Салабуна і Ю. Баранюка.

На цьому закінчено дискусію над звітом головного касира й приступлено до дискусії над звітом головного редактора „Свободи", А. Драґана.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАҐАНА

До дискусії зголосилися наступні головні урядовці: Степан Гавриш, і Мирон Куропась.

Дискутанти підмітили, що в часі організаційних поїздок часто чули закиди в сторону „Свободи", що вона є партійна, при чому одні подають одну, а другі іншу партію. Також чути нарікання, що в Альманаху на 50-річчя української революції не згадано про Гетьмана Скоропадського.

Було б побажаним знати, які заходи пороблено в справі поліпшення а то й повної пребудови „Українського Тижневика". Це питання тим важливіше, що в міжчасі появився англомовний журнал іншого братського Союзу. Поставлено питання до ред. Драґана, як секретаря Культурної Комісії, чи є вже намічені учителі на курсах українознавства на цей рік та чи з ними списані контракти, щоб оминути ранішніх неприємностей на тому тлі.

Ред. А. Драґан відповів на поставлені питання. Коли нам закидають різні партійні наставлення, то це знак, що ми не маємо ніякого, а навпаки рівно трактуємо проблеми, зв'язані з цим чи іншим політичним середовищем. Відносно статті про гетьманський період нашої відновленої державности, то була приготована відповідна стаття, яка в останній хвилині не могла появитися в Альманаху.

Відносно поліпшення „Українського Квартальника" то головною перешкодою в реалізації плянів, які малося на увазі, була відмова конвенції піднести передплату на нашу газету. Окремий журнал коштував би коло 30.000 долярів, а мимо нього й так слід би було вдержати бодай одну сторінку в англійській мові в „Свободі". До того бракує фахового персоналу для такого журналу. Ми старалися й тепер стараємося придбати нові сили, тим більше, що редактор „Укр. Тижневика" Зенон Снилик на декілька місяців приділений до праці над другим томом англомовної Енциклопедії Українознавства. Під цю пору найважнішою справою в нашій журналістиці є справа журналістичного доросту. Може прийти до того, що ще будуть читачі українських газет і журналів, але не буде редакторів, щоб їх видавати. Також є чимала проблема браку друкарів. Відносно персоналу на курсах українознавства, то цим занимається керівник курсів проф. д-р Василь Стецюк.

Головний предсідник Й. Лисогір додає до дискусії в справі винагороди учителів на курсах, що УНСоюз договорюється з ними зовсім докладно, хоч і усно. Кандидати на викладачів на курси вже є.

На цьому закінчилася дискусія над звітом гол. редактора А. Драґана, після чого почалася дискусія над звітом Головної Контрольної Комісії.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІ

До дискусії зголосився гол. радний Тарас Шпікула, який поставив два питання: чи є загрожені які бонди або морґеджі та за яку ціну можна б продати Союзівку.

На запити відповів голова Контрольної Комісії д-р В. Ґалан. Ніякі бонди не уважає загроженими. Більшість наших бондів державні й вповні забезпечені. Різниця між книжковою й продажною вартістю є нормальним явищем, звичайно ці ціни з часом вирівнюються. Є проблема переміни малопроцентових бондів на вищепроцентові, з чим може зв'язана готівкова втрата, яку може покрити вищий прихід з новозакуплених бондів. Це вимагає студій, щоб обчислити чи й коли виплачується вимінювати бонди. Такі проблеми повинна студіювати фінансова комісія. Відносно морґеджів, то є пару таких, які треба примусово стягати, але при нашім числі морґеджів, це звичасне явище. Якщо й були б втрати при цьому, то тільки мінамальні.

Відносно уділювання морґеджів на високі суми на церкви думає, що спирати будову церкви на високі морґеджі є неправильно, на церкву повинні більшість коштів скласти парохіяни в готівці. Є випадки, що в одній місцевости будують нараз три церкви й то в сусідстві, що очевидно занадто обтяжує громаду й каже з такими морґедажами бути обережним.
Також слід бути уважним з домами для старших осіб, які будують за поміччю уряду. Краще спиратися на власні сили.

Продажну ціну Союзівки важко встановити. Треба було б мати купця, щоб знати її ринкову ціну.

Після того, як не було ніяких запитів відносно звіту Контрольної Комісії д-р Ґалан запропонував два внесення, поміщені в звіті Контрольної Комісії, до схвалення: 1. Виконати ухвалу конвенції щодо поширення Культурної Комісії та 2. Утворити Фінансову Комісію.

Відносно першого внесення ред. А. Драґан завважує, що Культурну Комісію вже поширено. До неї ввійшли вся екзекутива, всі редактори „Свободи" й представники Контрольної Комісії і Головної Ради. Залишались би хіба тільки позасоюзові особи. В редакції „Свободи" і в Екзекутиві маємо членів НТШ і УВАН. А втім маємо з НТШ окремий договір в справі Енциклопедії Українознавства, тому дораджує, щоб евентуально запрошувати до Комісії окремі особи, не установи. Д-р Ґалан обстоює свою пропозицію.

Після цього, на внесення інж. Ст. Куропася та Анни Дубас однодушно принято до відома звіт Контрольної Комісіїмісії враз із її обома внесеннями з тим, що склад Фінансової комісії має бути такий, як запропоновано в звіті Контрольної Комісії.

ДИСКУСІЯ НАД ЧАСОМ ЗА ЯКИЙ ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ ПОВИННІ ЗВІТУВАТИ

Гол. радний Тарас Шмаґала, Дмитро Попадинець і Андрій Джула обстоювали засаду, щоб особисті звіти з діяльности головних урядовців складати тільки за минулий, календарний рік. Гол. контролер Іван Іванчук обстоював противний погляд й поставив внесення, щоб особисті звіти обнімали час до річного засідання. Більшістю голосів схвалено його внесення.

Дискусія над звітами головних радних та управителів Союзівки не відбулася, бо ніхто не зголосився до слова. На внесення гол. контролера Івана Геврика, піддержане гол. радним Іваном Одежинським принято всі їх звіти без дискусії однодушно.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ СПЕЦІЯЛЬНИХ КОМІСІЙ

До дискусії зголосилися Тарас Шпікула, Анна Чопик, Степан Гавриш і Іван Іванчук.

Гол. радний Тарас Шпікула запитував, чи Екзекутива знала зміст запитника Виховно-дослідчої комісії. Гол. предсідник заперечує це. Хоч кожна комісія, зокрема дослідча має вільну руку вести свою діяльність, є засадою, щоб не друкувати нічого під фірмою УНСоюзу, доки Екзикутива не перевірить тексту призначеного до друку.

Гол. радна п. Анна Чопик висловлює погляд, що слід утворити більше число стипендій й приділювати їх союзовій молоді й то без участи осіб зпоза УНСоюзу, тим більше, що це звязане з коштами. Є радше за більшим числом малих стипендій, ніж за малим у високих сумах.

Цей погляд поділяє з п. Чопик гол. радний Степан Гавриш, який уважає, що більше користи приніс би УНСоюзові ряд малих стипендій для більшого числа союзової молоді, ніж пару стипендій, хоч і у високих сумах. Так поступають інші братські установи. Даючи стипендії виключно для студентів українознавства, не можемо здобути для УНСоюзу тут народженої молоді.

Гол. контролер Іван Іванчук обстоює протилежний погляд. Період уділювання малих стипіндій ми маємо за собою. Мала сума стипендії не має значення. Треба дати бодай стільки, щоб студент покрив кошти студій на протяг одного семестра. Давніша наша практика не дала нам ніякої користи.

На цьому закінчено дискусію над звітами.

X. ПРИНЯТТЯ ЗВІТІВ

Після закінчення дискусії над звітами, на внесення Головної Контрольної Комісії, піддержане головними радними Іваном Одежинським, Тарасом Шпікулою та Василем Дідюком, схвалено однодушно приняти до відома всі звіти складені на річних нарадах і ствердити, що Головний Уряд апробує всю діяльність органів УНСоюзу в 1966-ому році й уділює їм абсолюторію.

Після цього проголошено обідню перерву до 2:30 пополудні.

Восьма (пополуднева) сесія

Після обіду, о год. 3-ій пополудні гол. предсідник Й. Лисогір відкрив восьму сесію нарад Головного Уряду й приступлено до рекомендацій членів Екзекутиви та обласних організаторів.

XI. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ ПРИ СПІВУЧАСТИ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Першим подав свої рекомендації щодо дальшої праці гол. предсідник.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА Й. ЛИСОГОРА

1. СПІВПРАЦЯ З КАНАДІЙСЬКОЮ ФУНДАЦІЄЮ ДЛЯ ВИСОКОШКІЛЬНИХ СТИПЕНДІЙ

Згадана Фундація запропонувала УНСоюзові співпрацю в справі поширювання її стипендійного пляну силами наших секретарів, які за це одержували б винагороду. Рекомендує приняти пропозицію, якщо УНСоюз дістане виключне право на поширювання стипендійного пляну на довший протяг часу, щонайменше п'ять років з нашим правом на продовжування на дальших п'ять років. Наше зобов'язання: придбати річно бодай 150 учасників Фонду. Доповідь гол. предсідника доповнили канадійці Богдан Зорич і Василь Дідюк, висловлюючись за співпрацею з Фундацією. Хоч вона подекуди може конкурувати з поширенням нашої студійної грамоти, то це є корисне, загально громадське діло, а втім воно матиме значення для престижу УНСоюзу в Канаді.

Після дискусії, в якій взяли участь гол. урядовці Анна Дубас, Анна Чопик й Марія Демидчук, на внесення Б. Зорича і І. Геврика, принято цю рекоменкацію однодушно.

2. АКТИВІЗАЦІЯ УНСОЮЗУ, ЇЇ УРЯДОВЦІВ І ВІДДІЛІВ

Наближаємося до нашого 75-річчя, яке вимагає від нас максимальної активізації й вповні позитивного наставлення, якщо маємо виконати наше ювілейне завдання й зустріти 75-річчя з повним успіхом. Для цього всім нам слід самим змінити поставу з негативної на позитивну й зміцнити нашу працю на місцях. Ведім широку братську діяльність у Відділах, а водночас продовжуймо нашу бизнесову, забезпеченеву працю стосуючи до неї бизнесові методи. Американські організації збільшуються щороку й сорок відсотків нових грамот здобувають серед своїх членів. Ці, що кажуть, або вірять, що вже немає кого забезпечувати й не можуть здобувати нових членів, повинні змінити своє переконання, або віддати працю другим. Обов'язком усіх нас є пропаґувати ці засади на місцях.

3. 75-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

У зв'язку з цим ювілеєм пропонує підготовити на дні 22 і 23, (суботу і неділю), лютого 1969 р. загальне святкування УНСоюзу концертами, бенкетами, музичними виступами тощо. Крім того слід підготовити в місцевости, де народився УНСоюз, в Шамокіні, окреме свято, на взірець свята, яке там відбулося в 1904 р. з участю всього місцевого населення, влади, а навіть індіян. В день в Лейквуд Парк відбувся б виступ, а ввечорі бенкет. Може поведеться, щоб губернатор Пенсильвенії проголосив 22-го лютого Українським Днем Пенсильвенії. У зв'язку з ювілеєм приготовляються різні відповідні публікації, між ними відомий письменник Улас Самчук готує літературний твір про будову української громади в Америці й Канаді та участь у ній УНСоюзу. Гол. предсідник прохає апробувати ці пляни. В дискусії гол. радна А. Чопик запропонувала, щоб ювілейні святкування розтягнути на довший період часу, бо поодинокі союзові осередки бажатимуть запросити на свої святкування репрезентантів Головного Уряду. Гол. радний А. Джула запропонував з уваги на ювілей в 1969 відбути чергову конвенцію на терені Пенсильвенії. На внесення Т. Шмаґали і А. Джули рекомендацію однодушно схвалено.

4. ДОДАТКОВЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАМІСТЬ ДИВІДЕНДИ

Екзекутива пропонує, щоб члени, на добровільній базі, погодилися замість виплати дивіденди, купити собі відповідну суму термінового забезпечення на протяг одного року. Висота суми забезпечення була б залежна від суми дивіденди і віку члена. З висилкою цьогорічної дивіденди переводимо анкету поміж членами, чи вони бажають собі такої зміни. Після позитивного висліду анкети, Екзекутива просить згоди на переведення цього пляну в життя з наступним роком. Після дискусії, в якій взяли участь гол. урядовці Анна Дубас, Андрій Джула, Іван Одежинський і Тарас Шмаґала, на внесення Т. Шпікули та А. Джули схвалено рекомендацію однодушно.

(Закінчення зі стор. 3)

XI. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ ПРИ СПІВУЧАСТИ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА Й. ЛИСОГОРА

(Закінчення зі стор. 4)

5. ЗАРАХОВАННЯ ЧАСУ ВИКОНУВАННЯ УРЯДУ ГОЛ. УРЯДОВЦЯ ДО ПЕНСІЙНОЇ ВИСЛУГИ

Екзекутива пропонує, щоб у випадку вибору конвенцією колишнього чи теперішнього головного урядовця на платний пост в УНСоюзі, йому були зараховані до літ служби, від яких залежить виплата та висота пенсії, роки, в яких він виконував обов'язки головного урядовця, рахуючи за кожних три роки один рік служби. На внесення Тараса Шмагали й Андрія Джули схвалено цю рекомендацію однодушно.

6. ВСТАНОВЛЕННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ

Федеральний уряд чимраз більше натискає на те, щоб творити такі пенсійні фонди, які підлягали б державній контролі. Наші актуарії пропонують встановити на місце нашого теперішнього пенсійного пляну, реґулярний пенсійний фонд, до якого слід було б відпровадити відповідні суми грошей. Пропонуємо уповноважити Екзикутиву простудіювати плян такого фонду та його представити Головному Урядові до апробати. На внесення гол. контролера Пуцила, піддержане А. Джулою, однодушно схвалено цю рекомендацію.

7. РОЗБУДОВА СОЮЗІВКИ

Союзівка має замало кімнатних приміщень й тому мусить тратити багато гостей. Є пропозиція, щоб добудувати п'ятдесять кімнат. Покищо слід перевести поміри ґрунту, щоб підшукати відповідне місце для будови та скласти плян будови, що коштуватиме пару тисяч долярів. В дискусії І. Одежинський запропонував добудувати сто кімнат, бо п'ятдесять буде вже замало. Тоді можна буде на Союзівці переводити конвенції УНСоюзу. П. Пуцило погоджується на рекомендацію під умовою, що водночас буде схвалена його пропозиція, щоб признати 250,000 долярів на купно відповідного об'єкту для Шикаґа. Б. Зорич вимагає оселі для Канади, але й погоджується на пропозицію І. Одежинського. Ст. Гавриш також, підмічує пропаґандивне значення Союзівки. Володимир Квас завважує, ро вже тепер перед сезоном у всі вікенди є вповні заняті всі кімнати й приходиться чимало охочих відсилати до інших осель. Деякі організації, як нпр. Лікарське Товариство вже не в силі помістити всіх своїх делеґатів на Союзівці. Є загроза, що не будемо розвиватися, але тратити вже здобутих гостей. Про потреби Союзівки свідчить те, що до 17 жовтня вже всі вікенди на Союзівці заняті. Данило Слободян підмічує, збільшене число кімнат можна буде вдержати майже при тих самих коштах, що збільшить дохід Союзівки, а крім того легше буде вдержати цілорічний персонал. На запит А. Дубас про ціну кімнат, гол. предсідник інформує, що вона буде виносити коло 6,000 - 7,000 дол. з повним умеблюванням. Д-р Галан заявляв, що погодився б навіть на сто кімнат, якщо б УНСоюз погодився б розбудувати ряд союзових приміщень. На внесення І. Одежинського та С. Гавриша схвалено запропоновану рекомендацію відносно поробленця дослідів щодо добудови сто нових кімнат на Союзівці.

На внесення Петра Пуцила, піддержане Іваном Іванчуком схвалено однодушно доручити Фінансовій Комісії перевірити можливости набуття „Союзівок" в більших осередках союзового членства, як Шикаґо, Торонто, і евентуально інших.

8. НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ В ЧАСІ СКВУ В НЮ ЙОРКУ

На внесення інж. Ст. Куропася, піддержане Б. Зоричем, схвалено однодушно скликати в часі СКВУ, який відбудеться в часі 12 - 20 листопада 1967 р. в Ню Йорку, наради Головного Уряду й в тому часі по змозі влаштувати в межах Конґресу окрему союзову імпрезу.

На внесення Я. Падоха схвалено скласти відповідний даток на покриття коштів СКВУ.

9. КУПНО НОВИХ МАШИН ДЛЯ ДРУКАРНІ УНСоюзу

Друкарня потребує нової машини т.зв. Гайдельберґ, яка коштує 20,725.00 дол., для друкування на ній газети й книжок. Також потрібно ще іншої машини т.зв. пруфпресс, якої кошт виносить 1,875.00 дол. Є пропозиція схвалити купно цих машин. П. Пуцило пропонує віддати справу до розгляду Фінансової Комісії, бо машини це є майно, яке не рахується до майна, яке забезпечує виплату зобов'язань УНСоюзу (нон адміттед ассетс). Гол. предсідник підмічує, що це є нагла справа. Я. Падох пропонує набути також оффсетову машину, на якій швидко можна друкувати потрібні матеріяли. Ред. А. Драган думає, що заплановані до купна машини можуть те саме виконати. На внесення І. Геврика, піддержане І. Іванчуком, схвалено рекомендацію однодушно.

10. СТИПЕНДІЇ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ

Гол. предсідник підмітив, що відчувається брак фахових українських журналістів, тому пропонує встановити дві стипендії, по 2,000 дол. кожна, для студентів журналістики, під умовою, що стипендіяти, після закінчення студій працюватимуть у видавництві УНСоюзу, або звернуть стипендію. М. Куропась запитує, чи плянується давати стипендії також на вищі (ґрадуаційні) студії. Гол. предсідник висловлює погляд, що краще давати стипендії звичайним студентам, але в потребі можуть її дістати також студенти, які здобувають вищі наукові ступені. На внесення І. Одежинського, піддержане В. Дідюком, схвалено цю рекомендацію.

11. СЕКРЕТАРІ ВІДДІЛІВ, ЯКІ ЗА ДВА ОСТАННІ РОКИ НЕ ЗДОБУЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ НЕ МОЖУТЬ БУТИ НАДАЛЬШЕ ВИБРАНІ НА СЕКРЕТАРСЬКИЙ ПОСТ

Після дискусії, в якій забірали голос І. Одежинський, Я. Падох, А. Джула і Т. Шмагала, схвалено, що відділові секретарі, які впродовж двох років не придбали нових членів, не можуть бути наново перевибрані на секретарський уряд.

На цьому закінчено дискусію на схвалювання рекомендацій запропонованих гол. предсідником і приступлено до рекомендацій заст. гол. предсідника й директора Канадійської канцелярії Богдана Зорича.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТ. ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА БОГДАНА ЗОРИЧА

Богдан Зорич запропонував, щоб: 1. подбати про приміщення канадійської канцелярії, 2. дати допомогу канадійським округам, а саме Торонтові 200 дол., Монтреалеві і Вінніпеґові по 150 дол. й Ніяґарській окрузі 100 дол., 3. набути для Канади її Союзівку, 4. набути в Торонті союзовий дім, 5. повернути учасникам курсу на Союзівці з Канади кошти дороги та 6. заплатити канадійській канцелярії та чотирьом округам вкладку до КУК. Над пропозиціями переведено дискусію, в якій взяли участь Й. Лисогір, М. Демидчук, А. Дубас, І. Іванчук, І. Ващук, І. Геврик, д-р В. Ґалан і Т. Шмагала. Підмічено, що приміщення для канадійської канцелярії схвалене, й що канцелярія шукає саме відповідний льокаль, що справа канадійської Союзівки та дому передана до розгляду Фінансової Комісії, що справа звороту коштів учасників курсу належить до Екзекутиви й врешті, що головна канцелярія платить річно 250 дол. КУК й є його членом, тому зайво належати до нього ще й округам. З уваги на це дискусія обняла лише справу допомоги для канадійських округ. Дискутанти підмічували, що не слід робити винятку для канадійських округ, але коли признати їм допомогу, треба також й округам на терені ЗДА. А втім округи повинні самі подбати про свої фонди. Д-р Ґалан запропонував, щоб віддати справу до вирішення Екзекутиві, а Т. Шмагала підмітив, що конвенція ухвалила засаду допомоги округам. Цю єдину рекомендацію ухвалено більшістю голосів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ І РЕЗОЛЮЦІЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА, ЗАСТ. ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА І КЕРІВНИКА РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ

Рекомендації, які я подаю тут упорядковано, були вже згадані у висновках поодиноких частин мого звідомлення, складеного спочатку цих наших річних нарад. На підставі досвіду з минулого і оцінки наших найближчих потреб рекомендую:

1) Продовжувати старання про дальший поступ у точній і фаховій обслузі наших членів і секретарів відділів УНСоюзу шляхом тісної співпраці між секретарями і Головною Канцелярією, перестерігання твердо устійнених реченців надсилання аплікацій нових членів та місячних звітів і розчислень, як і доповнення особового складу службовиків Рекордового Відділу Голової Канцелярії.

2) З огляду на сильну конкуренцію на ринку життьового забезпечення підвищити фаховість і професійність наших секретарів, організаторів та інших союзових діячів через широко закроєну плянову акцію вишкільних курсів та фахових публікацій і пропаґандивно - інформативних матеріялів про УНСоюз.

3) Провірити можливості і дати апробату на видання підручника для секретарів УНСоюзу, який мав би підготовити до друку Рекордовий Відділ Головної Канцелярії, беручи за підставу виклади і таблиці із матеріялів подаваних В. Соханом на секретарсько - організаторських курсах.

4) Повести плянову акцію у співпраці із Організаційним Відділом серед власників грамот, які мають бути повністю виплачені в найближчих роках та збільшити старання Рекордового і Організаційного Відділів для зменшення відходу членів із передчасними грошовими зворотами.

5) Устійнити максимальні суми забезпечення для молоді у віці 18 до 26 років, яка підлягає обов'язкові військової служби в цей воєнний час.

6) Посилити акцію серед молоді, шукаючи шляхів до неї через піддержку молодечих, студентських і спортових організацій, та через нові видання — публікації для молоді і уділювання більше стипендій, в міру наших можливостей.

7) Повести посилену спортову акцію серед союзової молоді по відділах і по Округах шляхом організування спортових ланок у різних ділянках спорту, як теж через дальшу співпрацю із існуючими вже спортовими організаціями.

РЕЗОЛЮЦІЯ В СПРАВІ ОДНОРАЗОВОЇ ВІДПРАВИ У ВИПАДКУ СМЕРТИ СЛУЖБОВИКА УНС, „СВОБОДИ" ЧИ СОЮЗІВКИ

У випадку смерти службовика УНСоюзу, „Свободи" чи „Союзівки" в стані служби (перед відходом на пенсію) виплачувати найближчій родині померлого службовика, тобто жінці, або чоловікові, або дітям нижче 21 року життя по рівній частині, або батькам, коли вони були на утриманні службовика, таку одноразову посмертну відправу: а) платню за стільки тижнів вакацій, до скільки тижнів в часі смерти даний службовик був уповноважений, без огляду на те, чи в даному році ці вакації він використав, чи ні; б) платню згідно із останньою ставкою платні померлого службовика, за стільки днів, скільки повних, закінчених років працював службовик для УНСоюзу, „Свободи" і „Союзівки".

На внесення І. Іванчука, піддержане п. О. Олек схвалено ці рекомендації однодушно.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТ. ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА МАРІЇ ДУШНИК

Пані М. Душник запропонувала такі рекомендації: 1. Продовжувати друк англомовної „Веселки" та розсилати її до бібліотек, 2. Влаштувати короткі курси для організаторів, 3. Висилати на окружні збори головних урядовців з інших округ. 4. Збагатити програму відділових та окружних зборів, щоб притягнути більше учасників. 5. Влаштовувати Жіночі Дні в округах. 6. Влаштувати 18 травня 1968 і в наступні роки Жіночий День Моди на Союзівці. 7. Добудовуючи будинки на Союзівці, не забути за нові приміщення для молоді і її активности. В дискусії над цими рекомендаціями забирали голос: С. Гавриш В. Сохан, А. Драган, А. Дубас, А. Чопик, І. Одежинський, Б. Зорич і Й. Лисогір. Підмічено, що Веселка буде виходити в обох мовах й що її слід поширювати серед всієї молоді. На внесення Б. Зорича, піддержане М. Демидчуком схвалено однодушно запропоновані рекомендації.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

Зчерги з'ясував свої рекомендації в організаційних справах гол. секретар Я. Падох. Зміст його рекомендацій такий:

Головний секретар Я. Падох подав наступні рекомендації відносно організаційних справ, виконання яких уважає передумовою успіху ювілейної кампанії УНСоюзу:

1. **Збільшення числа обласних організаторів.** Три організатори не можуть обслужити 500 Відділів УНСоюзу, зокрема, коли мають завдання оздоровлення більшої частини Відділів, а саме: лучення малих Відділів; ліквідацію нежиттєздатних; підшукання працездатних урядів а, зокрема секретарів; їх заступників і відділових організаторів; їх вишкіл та постійний нагляд над ними. Один обласний організатор не повинен мати в своїй опіці більше, як п'ятдесять Відділів й то по змозі на невеликій території. Для цього треба призначити відповідні фонди в бюджеті.

2. **Збільшення числа постійних організаторів.** Великий УНСоюз, якого праця проходить на терені ЗДА і Канади має тільки дванадцять постійних організаторів і трьох обласних, разом п'ятнадцять. Мусимо бодай подвоїти, коли не потроїти, число наших постійних організаторів, що може статися тоді, як всі головні урядовці, в своїх околицях підшукають нових.

3. **Річні бонуси для організаторів за осяги в праці.** Щоб заохотити постійних організаторів до постійної і наполегливої праці слід признавати їм річні бонуси за певне означене число придбаних членів, а саме: за досягнення в році 25, 50, 75 і 100 членів. Це заохотить їх постійно підвищувати й „заокруглювати" число здобутих членів, зокрема під кінець року.

4. **Оздоровлення Відділів.** Це оздоровлення є конечне, бо кругло сорок відсотків Відділів не працює для збільшення членства. Тому є конечною вимогою: а) ліквідувати малі Відділи, б) лучити малі й неактивні, в) відмолодити склад урядовців, зокрема секретарів, г) вишколити секретарів та ґ) замінити неактивних секретарів, активними. Для цього треба допомоги всіх головних урядовців та окремих ухвал Головного Уряду, а то й зміни статуту.

5. **Вишкіл секретарів і організаторів.** Тільки тоді, як секретарі і організатори зможуть своїм знанням конкурувати з асекураційними аґентами, можна буде сподіватися збільшення їх продуктивности й підвищення суми забезпечення членів. Для цього пропоную такі заходи:

а) **Завести обов'язкові курси** для секретарів і організаторів, зумовлені зворотом учасникам курсів коштів доїзду та втраченого заробітку, що вимагає відповідної суми в бюджеті. Є це зміна дотеперішних курсів, але вона конечна і напевно принесе користь. Наші найкращі організатори, постійні й обласні, та секретарі, це колишні курсанти зі Союзівки.

б) **Завести постійні кореспонденційні курси** для всіх відділових урядовців, а зокрема секретарів та організаторів. При розпорошенні Відділів по величезній території, загальний вишкіл урядовців Відділів можливий власне тільки шляхом листувального курсу. Для цього треба: 1. відповідної суми в бюджеті та 2. відповідної, окремої сили в організаційнім відділі, бо це є праця на повний час. З часом слід булоб ухвалити, що тільки ті, які покінчили курс, можуть кандидувати на пости секретарів та організаторів у більших Відділах.

6. **Активність Округ.** Щоб оживити працю Округ, пропоную два заходи: а) признати округам певні суми на їх внутрішній бюджет, та б) признати їм хочби мінімальний бонус за членів придбаних на їх території, під умовою, що округа виконає призначену їй квоту. В дальшій майбутности слід підготовити зміну статуту, яка передбачувала б права і обов'язки округ.

7. **Акція молоді.** Пропоную, щоб УНСоюз став щедрим спонзором і в потребі організатором: а) спортових кружків молоді у порозумінні зі спортовою централею УСЦАК; б) Курсів Українознавства, зокрема при „Самопомочі", а передовсім в громадах, де ніхто ними не опікується; і в) національних танцювальних ґруп. УНСоюз мусів би мати на це окремий бюджет, щоб купувати строї, виряд, евент. допомагати оплатити інструкторів чи вчителів тощо.

8. **Акція жіноцтва.** Залишаю опрацювання цієї справи жіночій комісії. Пропоную тільки продовжувати старання придбання бодай одної постійної крайової організаторки - жінки, яка б продовжувала давню акцію організування членства серед жіноцтва.

9. **Скріплення безпосередного зв'язку Відділів з головною канцелярією.** Вдержувати постійний, безпосередній зв'язок з п'ятсот Відділами вимагає великого листування й знання внутрішніх проблем всіх Відділів. Для цього конечно потрібно окремої сили в організаційнім відділі головної канцелярії.

10. **Користування засобами інформації поза виданнями УНСоюзу.** Самі видання УНСоюзу не вистачають. Пропоную призначити певний бюджет на: а) видавання Канадійської Трибуни УНСоюзу в канадійських журналах; б) ширшого користування радіовисильнями; в) видання нової афішки УНСоюзу; г) видання стінного календаря УНСоюзу і т.п.

11. **Збільшення активности головних урядовців.** Головні урядовці повинні стати опікунами Відділів на території своїх округ. Вони повинні дбати про відродження Відділів, удержування в них працездатних урядів, допильновувати виконання ними річних квот нових членів, участь в окружних зборах, шукати відділових і окружних організаторів тощо. Крім того самі повинні організувати членів і здобути кожного року мінімум десять нових членів.

12. **Активність Канадійської Канцелярії.** В останнім році активність Канадійської канцелярії, на радість усіх нас, дуже зросла. Треба її вдержати та збільшити. Директор Кан. Канцелярії Богдан Зорич деклярував, що Канада дасть нам в цьому і наступних роках по 150 членів місячно, тобто 1,800 річно. Виконання цього зобов'язання допоможе досягти успіх ювілейної кампанії.

13. **Акція віднови 20-річних грамот.** Ці грамоти стають уже головним, додатковим джерелом втрат, які доходять до високого числа чотирьох тисяч членів річно. Всі Відділи і Округи повинні дбати про вчасне відновлення забезпечення тими членами, яким кінчаються їх грамоти.

14. **Осіння кампанія.** За взором минулого року пропоную в осені цього року, по змозі від другої половини вересня, перевести окрему, інтенсивну осінню кампанію за збільшення числа нових членів, першим засобом якої були б масові окружні збори, присвячені ювілейній кампанії.

15. **Поширення акцидентової і термінової грамот.** Продовження акції поширення цих грамот, які досі слабо поширилися, є й повинно стати додатковим джерелом нових членів. Слід на місцях познакомити громадянство, а особливо членів УНСоюзу, з великими прикметами цих дуже дешевих і конче потрібних грамот.

Переведення цих пропозицій зв'язане з великою витратою енерґії й не меншими коштами, які є передумовою цих акцій. Всупереч оптимістичним міркуванням, час працює проти нас. Наша національна громада зменшується, тому не слід на пізніше відкладати цих акцій і призначення коштів на них. Згодом можуть навіть кошти не помогти, або не настільки, як сьогодні. Ми постійно ростемо, але ростемо заповолі. Ці акції поможуть збільшити нашу продукцію нових членів, а водночас покрити щораз зростаючі втрати.

Над запропонованими рекомендаціями відбулася дискусія, в якій взяли участь пп. Іван Іванчук, який запропонував, щоб при Окружних Комітетах утворити спортові і культурні референтури; Іван Одежинський, який підмітив корисну працю старших віком секретарів і організаторів й пропонував, щоб їх також допускати до курсів на Союзівці; пані Анна Дубас, яка запропонувала, щоб побіч тижневого курсу на Союзівці, влаштовувати одноденні курси по округах й то 3 - 4 рази річно для урядовців Відділів. Курси на Союзівці були б призначені передовсім для нових секретарів та кандидатів на організаторів. Петро Пуцило, який запропонував утворити окремі жіночі секції УНСоюзу, як допоміжний чинник у союзовій праці. Василь Дідюк пропонує влаштувати бодай раз у рік конференції обласних організаторів та підготовити відповідно довгий фільм про Союзівку для висвітлювання зокрема в часі окружних союзових зборів. Степан Гавриш, піддержав внесення В. Дідюка, подаючи мотиви та Богдан Зорич, піддержав пропозицію Я. Падоха щодо кореспонденційних курсів для організаторів та вишкільного підручника й то по змозі в обох мовах.

На цьому закінчилася восьма пополуднева сесія четвертого дня нарад, які відложено до п'ятниці, 26-го травня 1967 р. год. 9 ранку.

Вечором того дня в їдальні Союзівки відбулася святочна вечеря місцевих „Лайонс", які запросили на неї головних урядовців УНСоюзу, а зокрема гол. предсідника Й. Лисогора, який того дня відмічував свої народини й на вечері, подякувавши за запрошення та народинові побажання виголосив інформативну доповідь про Україну і УНСоюз.

П'ятий день нарад

П'ЯТНИЦЯ 26-го ТРАВНЯ 1967 Р.

ДЕВЬЯТА (РАННЯ) СЕСІЯ

Дев'ята рання сесія п'ятого дня нарад розпочалася о год. 9.30 ранку.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ Я. ПАДОХА

(Продовження)

Продовжуючи дискусію над рекомендаціями Я. Падоха, гол. радна п. Анна Чопик запропонувала дати заохочуючі бонуси організаторам, евентуально беручи до уваги не тільки число приєднаних членів, але також суму забезпечення членів.

Гол. радний Тарас Шмагала пропонує, щоб схвалити, що працю організаторів оцінюватиметься не тільки за число приєднаних Союзові членів, але також за суму, на яку вони їх забезпечили й подає основи тої точкової системи: за організування одного члена на 500 дол. — одна точка, за організування одного члена на 1.000 дол. — дві точки, і т. д. За акцидентову грамоту — одна точка, а за термінову на 5.000 дол. — дві точки. Це мало б обов'язувати від початку цього року. Також він пропонує, щоб молодь у військовому віці забезпечувати до 3.000 в клясах Р-20 або Е-20, а на інші кляси тільки до висоти 1.000 дол. Головний радний Іван Одежинський уважає ці суми за малі й висловлюється проти обмеження кляс забезпечення для молоді у військовому віці. Його погляд поділяє гол. контролер Петро Пуцило. Тарас Шмагала вияснює, що мав на увазі тільки молодь зобов'язану до військової служби, а не молодь, яка до служби не є зобов'язана. Гол. предсідник підмічує, що слід стосувати велику обережність, бо в минулому році підвищився наш відсоток смертности.

Гол. радний Степан Гавриш пропонує, щоб з нагоди 75-річчя УНС відзначити довголітніх секретарів Відділів. Він пропонує, щоб давати кращу більш репрезентативну обгортку на нові грамоти. Гол. радна п. Марія Демидчук пропонує, щоб продовжувати висилати секретарям листу проспектів, але в зміненій формі: замість щомісячних листків, цілорічну книжечку. Гол. радний Дмитро Попадинець пропонує подавати в „Трибуні УНС" новості з забезпеченевого звіту обох країн. Після цього, на внесення пп. Івана Геврика і М. Куропася, схвалено приняти рекомендації головного секретаря, які будуть предметом уточення й розгляду екзекутиви.

З черги покликано до коротких доповідей обласних організаторів.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОПОВІДЬ ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА ВОЛОДИМИРА ГІРНЯКА

В своїй доповіді обл. організатор В. Гірняк підмітив, що головним обов'язком обласного організатора є постійна опіка над Відділами його области, старання про активних урядовців тих Відділів й постійна праця Відділів й їх приріст. Як обласний організатор він дбав про те, щоб часто стрічатися з відділовими урядовцями, а передовсім зі секретарями, і в минулому році стрічався та обговорював відділові справи з 68 секретарями. Не стрінувся тільки з 8 секретарями з причини далекого віддалення.

Минулий рік був конвенційним, який по традиції є кращий перед конвенцією, як після неї. Делеґати, які завзято стараються дістати мандат відпоручника Відділу на Конвенцію, після конвенції забувають за свої приречення дбати про добро Відділу і всього УНСоюзу й перестають працювати. Прикладом цього може послужити число членів зорганізованих чотирьма його округами перед і після конвенції. За п'ять місяців перед конвенцією здобула округа в Шикаґо 216 членів, а після конвенції тільки 182 за сім місяців. Подібне було з іншими округами. Дітройтська округа здобула до конвенції 200, а після неї 165, Клівлендська до конвенції 158, а після неї 118, а Янгставнська перед конвенцією 25, а після неї 12. Коли зважити, що після конвенції було ще сім місяців для праці й то куди кращих звичайно місяців, обнижка числа придбаних членів є дуже разюча. Всі округи за перших п'ять місяців придбали 599, а за наступних післяконвенційних сім місяців тільки 477. Це вказує на несистематичну працю Відділів, що є головною перешкодою в нашій праці та успіхах. Як обласний організатор старався перевиховати секретарів та організаторів, щоб вони працювали систематично й постійно.

В своїй праці обл. організатор В. Гірняк постійно, звичайно бодай чотири-шість разів до року, об'їздив свої чотири, вище згадані, округи й там зачинав від конференції з головними урядовцями, а згодом відбував наради з окружними управами та делеґатами, передовсім секретарями Відділів округи. Після устійнення місцевої ситуації та потреб відвідував з відділовими урядовцями кандидатів на членів. В минулому році він виповнив 314 членських аплікацій, але на свій рахунок записав тільки невелику частину з них, бо решту слід було вписати на кредит тих урядовців, з якими він відвідував вписаних членів. Є чимало більших Відділів, які мають великі втрати в членах й які самі ненадолужують з поповненням втрат й тим також треба помагати здобувати членів, хоч їхні секретарі також їх організують.

З Відділами та Округами В. Гірняк держав постійний особистий, а часто також письмовий контакт. В минулому році написав до них 279 листів, а одержав 76. Крім того виготовлював для них річні пляни праці й слідкував за їх виконанням, в постійному контакті з організаційним відділом та екзекутивою. В своїй праці знаходив багато добрих співробітників, але ще більше Відділів і їх урядовців не були чинними, не користали з допомоги й не бажали собі її, а були навіть Відділи й їх урядовці, які не були льояльні до своєї установи. Щоб покращати працю й збільшити наші успіхи треба старатися дальше здобувати нових організаторів, на місце неактивних, підшукати активних секретарів, переконати інших урядовців Відділів, що не лише секретарі, але й вони зобов'язані працювати для УНСоюзу й знайти кращий контакт і підхід до молоді, яка масово від нас відстає. Поміччю для цього були б союзові доми по більших осередках союзового членства, відповідні статті в союзовім органі, спортова акція та інші заходи.

Після доповіді В. Гірняка виголосив свою організаційну доповідь гол. радний й водночас обл. організатор Степан Гавриш.

(Продовження в наступному числі)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Михайло Островерха

АНАКАПРІ – ВЕРХ СПОКОЮ І БЛАГОСТИ

Найшвидший „Рапідо", ще й із охолодженням, легко і буйно гонить Кампанією. Перед очима проминають верхи Апенін, долини, схили з виноградниками і оливними садами та бресквами. Де-не-де м'якими барвами усміхнеться цвіт олеандра, то дика джінестра. Тут і там, на щовбі гори, мов велика черепаха, вирине село; якби не церква й старовинний замок, то можна б подумати, що це купа осмаленого сонцем каміння. Вже появилися поля конопель, — бо з них неаполітанці виробляють канати до кораблів, — вже пишаються у сонці, високо між тополями розпростерті виноградні лози, мов декоративні стіни, на них повно грозен. Це все знак, що Неапіль недалеко.

„Подивись на Неапіль і вмирай!" Таке колись, хтось, захопившись, нероздумно випалив. Не знати — чим захопився той „хтось"? Тими справами, тоді, що їх водили від хати до хати й, видоївши на очах покупця, свіжісеньке молоко продавали? Захопився отими „скуніцами" — халамидниками, що нині вже на вимерті чи тими лядзаронами, що лише голод примушував його йти до праці? Тією білизною, що мов р і з н о к о л і р н і прапори! — висіла від камениці до камениці, понад вулицю, висихаючи? Усе це, й інше таке, проминуло. Але — білизна до нині ще висить.

Тут насувається на пам'ять превлучний нарис про цих халамидників француза М. Жеберт'а — род. 1839. Він таке сказав: „Ледве починає лазити на четверьоках, тобто — по нашому: рачки, а вже починає боротьбу за існування. Ці халамидники іншого клопоту не мають, аби лише наїстися. Ходять юрбою і вовтузяться: плачуть, сміються, крадуть, благають, брешуть, Мадонну на поміч взивають, або зневажають Її, вірять у Бога й дідька, а як притисне необхідність, то працюють".

Правда, колись Неапіль, коли Дж. Ґарібальді входив сюди під час змагання за з'єднання Італії із своїм військом, сто років тому, мав сто тисяч населення, а по величині було четверте серед міст світу; нині це місто є на 55-му місці.

Але залишаймо Неапіль із його безперечно прецікавим музеєм, із його „Кастелльо дель Уово" та іншими монументами, що їх у таку спеку оглядати відпадає охота, та й сідаймо на пароплав і серед свіжого й доброго подиху моря пливімо на Капрі. Капрі! Трохи не всі зідхають: молоді вражінь жадні. А Капрі — стрімко, гостро, високо виринає з моря і зеленню — виноградниками, цитринами, помаранчами, одуховлений сріблистими оливними деревами, заквітчаний квітами — здіймається у гору. Тут і там ліричними тонами гомонять карміново - фіолетні олеандри, багатою венеційською ґеранії — що сягають тут і до трьох метрів висоти! — і соняшною охрою джeністри. А все, як музичними інтервалами перетикане буйними пальмами й аристократами кипарисами.

Капрі — який би ви реаліст не були, це мрія! Ще й нині, у часи водневої бомби, мініґонни, бітелсів, проґраної Москви на Середньому Сході, це її побив Старий Завіт, — і нині цей острів зберігає свою естетичну, а й побутову окремішність. Не даремне і старий Тиберій любувався цим островом, про що свідчать руїни його палацу, що арками, он там на стрімкіській височині над морем донині обрямовують небо.

На Капрі життя вузеньке і тісненьке, але воно кипить, як вулкан Везувій, що в березні 1944 ще вибух і погас донині. Чи назавжди — можна сумніватися! А погасши, він забрав із собою один із головних чарів трагічної романтики. Бувало, вдень, із його гирла клубився, наче дим із люльки старигана, густий дим. А вночі, над ним багряницею небо колихалося, то більшою, то меншою загравою спалахувало і приманювало смільчаків аж до самого кратеру. І наближавшись до кратеру по отій жужелиці, що з усіх сторін димові подихи видихала й пекла, — вам серце живо билося.

В „Маріна Ґранде", — куди прибувають усі легкі пароплав, — повно народу й метушні. Сідаєте на „фуніколяре" й цією залізничкою за яких десять хвилин ви вже на Капрі. А тут — і гамір, і юрбливо, і весело! Малий майданчик і все довкола нього зосереджено: і волосний уряд, і головна пошта, і карабінієри, і катедраля, і крамниці, і три каварні. Усі каварні займають три четверті майданчику, четвертою ж частиною проходять люди. В крамницях народ торгує.

Довго на Капрі не затримуєтесь, бо ж тягне вас на Анакапрі — більше простору, більше леготу вітру, більше крику цикад. Малесеньким, пристосованим до вузенького, повз саму скелю битого „шляху", автобусиком, — який, декуди, щоб перепустити мале зустрічне авто, трохи до скелі не притуляється, — понад сдрімкоголовними, чудовими закрутами, що в'ються понад море, прибуваєте на Анакапрі. Це окрема, сказати б, громадка - село. Напевно такі самі люди, як і на Капрі, а може й не ті самі. На Капрі я не бачив, щоб молода дівчина — сіньйоріна чи старша жінка чи чоловік — вітали на дорозі старшого священика та ще й руку цілували. Правда цей слуга божий, швидким рухом відтягав свою руку додолу. Але . . . На Капрі ніхто не запросив мого приятеля й мене на „ун діто ді віно" — на висоту одного пальця вина — а на Анакапрі добрий господар Пеппе таки на силу запросив на своє подвір'я, посадив нас під розкішний виноградник і почастував вином із своєї винниці, і погостив нас бресквами свого саду. Яке це вино і брескви — напевно такі запахи, силу, чар мало вино, що ним уперше упився старий Ной! Це запах неба, сонця, землиці й рос цих чудових просторів, що в них ластівки шугають, весело цвірінькаючи, і декуди аметистом промовляє море. Це напевне те вино, що його Вірґілій оспівує. Оттаке те вино в господаря, на Анакапрі, Пеппе! . . .

Заходить сонце. Стигне Сорренто. Даленіє Іскія. Монте Соляро прибралося у карміново - рожеві шати. А ми з приятелем заходимо в тихий городець трахтиря „Солітаріо", — Самотник, — на тиху розмову при чарці пахучого анакапрійського вина. Довкола цвіти, пальми, що віттям вітають нас. Кипарис мовчки і скуплено за першими зірками сумує, а цикада на яворі спокійним, і продовжним та вечірнім „ададжіо" заколисує вечір — ніч бо надходить.

Ще раз надокучу вам цикадою. Кажу одне й те саме: цикада римська, анакапрійська чи палермська, це суща клепсидра. До зануди, до болю, до безтями, безмилосердно відпиловує у просторі — час! Думаю, що те мале сотворіння — на величину нашого доброго „бомка" на Поділлі! — Бог сотворив на те, аби воно пригадувало людині сироту життя у всьому! Людина бо не посидюща, хоче вбити монотонію життя. Але — за нею ходить цикада! . . .

На схилі Монте Соляріо — Гора Соняшна —, де, давно, на вершку стояла святиня Зевеса, в половині гори блимнуло самітнє світло: хтось щасливий живе у тиші, в мирі, може й у тузі, в добрій і чистій тузі, що підносить людину до Бога.

Чи не задивували б ви, в таке страшне сучасся, отому там незнаному щасливцеві самітнього світла? . . .

Втихли цикади — ніч.

Лише на церкві св. Софії годинник, кожної чверть години, м'яким, як порух спокійного плеса моря, тоном вимірює час . . .

Анакапрі, 28 липня 1967 р.

● Голова спілки єгипетських журналістів Ахмед Баха аль-Дін виступив гостро проти демагогії, яку постійно ширено в єгипетській та іншій арабській пресі з гучномовними гаслами про „скинення ізраїльців у море". Ця демагогія — пише тепер єгипетський журналіст — збаламутила громадську думку та вмовила в єгипетський нарід, що дійсно можна „скинути в море" Ізраїль, „всупереч реальній ситуації.

ЩЕ ПРО УКРАЇНЦІВ У БРАЗИЛІЇ

(Продовження зі стор. 2-ої)

ська пісня в Бразилії" в 1963 році писав. „Треба сказати хоч необхідне про подружжя українських співаків - мистців Ію і Любомира Мацюків зі солідною фаховою освітою. Вони як професійні співаки, понесли українську пісню в широкі кола культурно - бразилійського громадянства, а з другого боку своєю працею, фаховою і систематичною діяльністю серед української еміґраційної громади в Бразилії піднесли рівень місцевої співочої культури. Крім концертів, виступив в супроводі симфонічних оркестр, радіо, телевізії в головних містах цієї країни, дуже маркантними були їх виступи на українській сцені з нагоди святочних академій тощо".

Степан Легенький
кол. житель Бразилії

Стемфордський Владика заінавґурує академічний рік у Ню Йорку

У неділю, 24-го дня вересня 1967 р. загостить до Ню Йорку стемфордський Владика Кир Йосиф Шмондюк і в год. 12-ій дня відслужить в церкві св. Юрія Божественну Літурґію у намірені української студіюючої молоді, інавгуруючи в цей спосіб академічний 1967 - 1968 рік. Після Св. Літурґії відбудеться в авдиторії школи св. Юрія зустріч нашого Владики із студентством. Нав'язуючи цим до традицій з Рідного Краю, студентська й академічна (сеніорат) „Обнова" — ініціятори цієї інавґурації — гаряче запрошують українське студентство високих шкіл Великого Ню Йорку та околиці взяти численну участь так у Святій Літурґії як і у слідуючій після Літурґії зустрічі студентства з Високопреосвященним Владикою.

Н. Н.

Успіх матері в науці

Ми радіємо газетними звітами про успіхи нашої молоді в науці, але приймаємо ці звіти як звичайну річ: мовляв, молода людина стільки й діла має, що вчиться. Інша справа, як успіх у науці здобувають обложені й навантажені стома обов'язками супроти дому, власної родини і громади батьки — зокрема матері. А вже на справжній подив заслуговують ті матері, що здобувають успіхи в науці, не мавши найменшої допомоги в хаті, бо діда-бабці нема . . .

Дружина університетського професора з Ст. Луїсу, Мізурі, д-ра Зенона Храпливого, пані Марійка, з дому Курилець належить до таких матерів. Обов'язки хазяйки й куховарки, виховання двоїх дітей - пластунів, громадська праця — який „вільний" час лишався їй на студії хемії? . . Проте завзятуща ентузіястка науки таки приступом узяла за шість років хемію і, 25-го липня ц.р., на Ст. Луїському Університеті здобула ступінь маґістра. Маґістерську працю написала з теоретичної хемії, докладніше, з т. зв. квантової хемії.

Звідки ж мати - студентка брала потрібний для науки час?

Із вияснень пані Марійки виходить, що вона „дублювала" роботи: смажила котлети, чи прасувала сорочку, а понад їхні — котлетів, чи сорочки — голови очима пасла книжку, вчилася. На підставі докладних провірок стверджено, що за ввесь той час ні один котлет, ні один прасований кусень білизни й ні один іспит хемії не пригорів . . .

Тепер завзятуща хемічка зв'язана зо своїм чоловіком-фізиком ще одним „вузлом на життя": вузлом спільних наукових заінтересувань.

О. Гайський

Бруклин – Північ, Н. Й.

ПРОЩАЛЬНИЙ ВЕЧІР О. ДЕК. В. АНДРУШКОВА

Українська громада півн. Бруклина 30-го серпня заходом голови Сестрицтва Вервиці пані Софії Кравчук влаштувала прощання своєму душпастиреві о. деканові Володимирові Андрушкові з причини його перенесення на пароха до Коговзу. Прощальний вечір відбувся в шкільній залі при церкві св. Духа. Господарем вечора була голова Сестрицтва пані Софія Кравчук.

Отця декана присутні привітали гучними оплесками, після чого він виголосив коротке слово, згадавши поіменно всіх тих парохіян, що співпрацювали при будові парохіяльної школи та своєю матеріяльною допомогою, та жертвенною працею допомогли завершити цю таку велику будівлю. Рівнож подякував усім товариствам, котрі також дали свою цеголку в таку велику будівлю, та всім присутнім і неприсутнім на цім вечорі.

Щирі та теплі слова подяки викликали сльози на очах присутніх, котрі так численно зібралися (коло 250 осіб), щоб попрощати свойого улюбленого пароха о. декана Володимира Андрушкова.

Під час вечері прощали о. пароха: від Церковного Комітету Іван Подусовський — тростист церкви св. Духа, котрий у своїм слові підкреслив великі заслуги о. декана для парохії, і в ділянках: громадській, культурно-освітній та шкільній на протязі 16-літнього душпастирства в цій парохії. Голова Сестрицтва Вервиці пані Софія Кравчук промовляла від цієї організації: від Марійської дружини — Катерина Дибайло, від Церковного Комітету Арґентини — пан Калина, від Церковного Хору — Олена Добляс. Промовляв найстарший віком піонер Василь Галась, який звернув увагу на виховання молоді, подаючи за приклад своїх двох синів, тут роджених, котрі покінчили коледж і працюють на провідних постах, один в банку, а другий на біржі, а все ж таки не соромляться своєї матірної мови, говорять по українськи та співають в церковнім хорі.

Від парохії св. Покрови в Озон Парку о. парох Л. Мудрий прощав свойого декана і підчеркнув, що о. декан не тільки побудував парохіяльну школу в Півн. Бруклині, але також був одним із основоположників церкви св. Покрови в Озон Парку.

Від Об'єднаного Комітету міста Ню Йорку Роман Крупка прощав о. пароха і декана В. Анрушкова, як свойого товариша зі шкільної лавки.

Промовці говорили про заслуги й організаційний змисл та силу духа о. Андрушкова, який переміг перешкоди при будові такої величавої школи, яка стоїть побіч церкви.

Хоч це був день праці, то в присмній родинній атмосфері приявні на цім вечорі залишилися до пізної ночі, коли о. парох молитвою закінчив зустріч.

Роман Крупка

Суддя Іван Ю. Роборецький перенесений до Торонта

Торонто, Онт. — Відомий колись правник - адвокат Іван Юрій Роборецький перенесений на працю до міста Торонта й околиці. В Торонтонському суді відбулось введення його в урядування. Як адвокат Іван Ю. Роборецький вславився як оборонець в карних і цивільних справах. Заступав великі фірми в різних процесах.

Суддя Іван Ю. Роборецький

Найменований головним прокуратором на суддю, працював між іншим, в Лейкгеді, а пізніше в південному Онтаріо.

Він брав участь у численних національних організаціях та був активним в громадському житті, наслідуючи в цьому свого батька. Брат судді Івана Ю. Роборецького є єпископом Саскачеванської епархії — це Преосв. Владика Андрій.

В глибокому смутку повідомляємо Рідню, Знайомих, Друзів і Побратимів Гетьманців, що 12-го вересня 1967 р. в Еленвіл, Н. Й. несподівано відійшла у Вічність на 72-му році життя, наша Дорога ДРУЖИНА, БАБУНЯ І ТІТКА

бл. п. Марія Марковна ВАРЯНИЦЯ

Осиротила чоловіка, дітей і внуків в Україні і Рідню на вигнанні.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 15-го вересня 1967 р. з української православної церкви св. Тройці в Брукліні на цвинтарі в Бавнд Брук, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:
ГРИГОРІЙ — чоловік
ІВАН і КАТЕРИНА БАБАНСЬКІ з родиною
та діти й внуки в Україні

Замість квітів на свіжу могилу
д-ра ВОЛОДИМИРА ВРЕЦЬОНИ
на НТШ в ЗДА
50.00 долярів зложили
Д-р Ярослав і Христина ВОСВІДКИ

Замість вінка на свіжу могилу
сл. п. інж. ГРИГОРА ТЕРЛЕЦЬКОГО
складаємо 20.00 долярів
на Фонд УВАН у Ню Йорку.
Марія ВЕЛИЧКО
зі сестрою Лесею ОГОНОВСЬКОЮ

ІВАННА ШЕЛЕВИЧ

УРОДЖЕНА 6-го ТРАВНЯ 1898 РОКУ В ДЕНИСОВІ, УПОКОЇЛАСЯ В БОЗІ 8-го ВЕРЕСНЯ 1967 Р. В ШИКАҐО.

ПОХОРОНИ ВІДБУЛИСЯ 11-го ВЕРЕСНЯ 1967 Р. З ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ ПРИ 2255 W. CHICAGO AVENUE ДО ЦЕРКВИ СВ. НИКОЛАЯ, ОПІСЛЯ НА ЦВИНТАР СВ. НИКОЛАЯ.

ЦІЄЮ СУМНОЮ ВІСТКОЮ ДІЛИМОСЯ З РІДНЕЮ, ПРИЯТЕЛЯМИ ТА ЗНАЙОМИМИ.

РОМАН ШЕЛЕВИЧ — син з дружиною РЕҐІНОЮ, доньками: ЛІЛЕЮ, СОНЕЮ і сином ЮРІЄМ

ОКСАНА ФІШ — дочка з дітьми СОНЕЮ і ІРЕНОЮ

П о д я к а

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім, що взяли участь в похоронах нашої Дорогої МАМИ і БАБУСІ

бл. п. Іванни Шелевич

Сердечна подяка за квіти — д-рові Богданові Старухові з родиною, панству Скоморохам, Годованцям, Диким, Блазаускас, Кляркам та всім Дрогобичанам.

Щире спасибіг.

РОМАН ШЕЛЕВИЧ — син
ОКСАНА ФІШ — донька

О. ВОЛОДИМИР СЛАБИЙ

(Посмертна згадка)

Українську громаду в Америці струснула неожидана вістка про відхід у вічність о. В. Слабого — людини вибраних душевних прикмет, так необхідних для служіння ближньому словом і прикладом гідного християнського життя.

Володимир Слабий прийшов на світ 25 квітня 1903 року у Чірнівцях, у незаможній свідомій українській сім'ї. Початкову і середню освіту проходив у Чернівцях, а теологічну в греко - католицькій Духовній семінарії в Орадя Маре в Семигороді в Румунії. У 1926 р. отримав тайну священства й був назначений священиком у Кіцмані, на Буковині. Згодом переходить до Раранча, а від 1930 р. став сотрудником парафії у Чернівцях. У той час тотального румунізаційного наступу на українське культурно - громадське життя на Буковині, витиснення української мови з шкіл і Церкви — греко - католицька Церква оставала єдиним острівцем, де українське слово могло ще вільно лунати. І тут о. Слабий проводив широку душпастирську і виховно - громадську працю. Опріч властивих душпастирських обов'язків, він вів курс української мови для українських дітей, які не мали змоги, поза рідним домом, набувати знання українського письма.

Взагалі, о. Слабий брав живу участь в українському громадському житті. Його церковні проповіді, навіяні любовью до рідного народу та зв'язані з щоденним життям людьми в спільноті. Як добрий співак він часто співав сольові партії на Шевченківських академіях. Очевидно, румунська влада пильно слідкувала за його діяльністю, а зокрема за курси української мови прийшлося йому перенести від поліційних органів багато прикростей.

За свою громадську роботу о. Слабий отримав марку „націоналіста", а тому було для нього ризиковно стрічати в 1940 р. совєтське „визволення Буковини". Напередодні цієї окупації о. Слабий виїхав з родиною до Румунії, у Банат. Але там стрінуло його нове переслідування румунським націоналістичним режимом т. зв. „Залізної Ґвардії", що прийшла тоді до влади. О. Слабого арештують під закидом „шпигунства" в користь большевиків. На волю виходить за допомогою німецького консуля, а згодом виїхав до Німеччини.

Після вибуху німецько-совєтської війни, о. Слабий вернувся в 1942 р. до Галичини й став сотрудником у парафії Снятин. Після наближення зі сходу воєнного фронту, о. Слабий виїхав у 1944 р. знову до Німеччини. Там виконував він, з доручення Апостольського візитатора, о. Вергуна, душпастирські обов'язки в різних місцевостях Німеччини, зокрема серед насильно вивезених з України робітників, яких підтримував на дусі своїми змістовними, патріотизмом навіяними проповідями та теплим до них відношенням.

У серпні 1950 р. о. Слабий виїхав до Канади й став парохом у Гай Прері, Алберта, де завдяки його енергії і жертвенности парафіян, йому вдалося викінчити будову нової церкви. Від 1953 р. о. Слабий вже на парафії у Вильна, Альберта, де крім душпастирських обов'язків, брав участь у громадському житті. Він організував при парафії рідну школу, а зорганізований ним церковний хор постійно виступав на українських національних імпрезах. Між 1956 і 1965 рр. о. Слабий у Вінніпезькій Єпархії, на парафії Портидж Ла Приріє Манн. Від 1965 р. на парафії у Шол Лейк, Манн. За його віддану працю на церковному полі в 1967 р. став деканом, але працювати довше на цьому становищі йому вже не прийшлося, бо його слабе серце 3. квітня 1967 рр. після короткої недуги передчасно перестало битись — на 64-ій весні його життя. Осиротив дружину й 3-х синів. Похоронений в Едмонтоні 8. квітня 1967 р.

Я мав особливу преємність бути шкільним товаришем В. Слабого й складати з ним іспит зрілости в українській держ. гімназії у Чернівцях, людина милої вдачі, завжди поміркований і розважний у словах і діях, скромний, мило - ввічливий і тактовний у відношенні до свого оточення — чим умів з'єднувати собі в усяких умовах приятелів.

Д-р І. М. Новосівський

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

АРАБСЬКІ ВЧИТЕЛІ ЗАСТРАЙКУВАЛИ У школах на колишній йорданській території, тепер окупованій Ізраїлем. Ізраїльські власті заявили, що на правому боці ріки Йордану це справа арабських батьків і дітей, чи вони хочуть відкритит школи, зате в східній частині Єрусалиму, що його Ізраїль включив до своєї території, ізраїльці стараються різними способами прихилити арабських вчителів для співпраці з владою.

АМБАСАДОР ГЕНРІ КЕБОТ ЛАДЖ заперечив твердження мишиґенського губернатора Джорджа Ромні про те, що його під час відвідин Південного В'єтнаму невірно інформували про політичне й військове становище в тій східньо-азійській країні. Ромні твердив, що йому і Ладж, який в 1965-му році був амбасадором у В'єтнамі, і американський головний командант генерал Вестморленд, „сполоскували мозок", це значить фальшиво інформували. Ладж республіканець, але він заявляє, що у В'єтнамі американські цивільні й військові влади об'єктивно всіх інформували, і нікому не накидували своїх поглядів, як це твердить губернатор Ромні. „Ми подавали факти, ми не арґументували, ми нікому не полоскали мозку" — каже амбасадор Ладж.

ВЛАДИСЛАВ ҐОМУЛКА І ЯНОШ КАДАР, СУЧАСНІ КОМУНІСТИЧНІ ДИКТАТОРИ ПОЛЬЩІ И МАДЯРЩИНИ, ЗАЯВИЛИСЯ у користь скликання міжнародного збіговища комуністів задля обміркування сучасного поділу в міжнародному комуністичному русі на прихильників Москви й Пейпінґу та обміркування способу замирення між тими двома столицями.

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ЛАНСЕРС" 2:4 (2:1)

Рочестер 10-го вересня. — До цих перших ліґових змагань на виїзді в Рочестері Ч. Січ виступила без обидвох своїх оборонців: Мирона Воробця і Богдана Ляльки.

Олімпієць Воробець, на поклик „дядька Сема", несподівано в тижні відійшов на кількамісячну військову службу. Зате Лялька справив ще більшу несподіванку для проводу футбольної ланки Ч. Січі: без відома і звільнення якої виступив в одностроях „Лансерс-ів".

Очевидно, Ч. Січ опротестувала перед початком зустрічі участь цього футболіста в складі „Лансерс" і тепер справу вирішить дисциплінарна Комісія АФЛ. В грі Ч. Січ, хоч значно ослаблена в дефензиві, була рівнорядним суперником господарів і навіть вела в половині 2:1. Ґолі для січовиків здобули Чайка і поворотець з В'єтнаму Василь Каздоба, який в нападі був одним із кращих змагунів Ч. Січі.

В першій половині внаслідок гострої гри господарів зазнали поважних контузій Цап і Воканті. В другій півгрі, після незаслуженого карного, з якого господарі вирівняли вислід 2:2, заломилася дефензива Ч. Січі, завдяки чому „Лансерс" здобули дальших два ґолі. Склад Ч. Січі: Махник, Цап, Паньків, Снилик, Павлишин, М. Німерчинський, О. Чайка, Каздоба, Воканті, Л. Вільчак, В. Вільчак.

Всі змагання цьогорічного сезону Ч. Січі за виїмком зустрічі в наступну неділю відбуватимуться на величавому стадіоні при Блюмфілд Евеню в Нюарку. Сподіваємось, що симпатики Ч. Січі з цілого північного Ню Джерзі численно підтримають наших футболістів в цих і усіх їх наступних важких змаганнях сезону.

О. Твардовський

ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТРАДИЦІЙ

Вашинґтон, Д К. — Відділ СУА в Вашинґтоні, бажаючи пропаґувати серед молодого покоління українську вишивку, не тільки як декоративного чинника, але й одного з засобів створення і збереження української атмосфери і традицій в еміґрантських українських домах, — з наполегливістю підготовляє „Вишивані Вечерниці", що відбудуться дня 21 жовтня ц. р.

„КОЖЕН МАЄ ВІДРОБИТИ 10 ДНІВ"...

„Готуймо дім школи народним методом. Кожен має відробити 10 днів"... „Молодь України" з 1 вересня, повідомляючи про те, що на Івано - Франківщині із усіх 40 нових шкільних будинків до початку навчального року не були закінчені 16, стверджує, що все школобудування влада перекинула на плечі населення. Прикрашуючи те повідомлення різними фразами про комунізм та державу, газета закінчує розповідь такими словами: „Діти сіли за нові парти, що пахнуть фарбою... І кожен з них має право з гордістю сказати: „А цю школу для мене будував мій тато".

„Нешенел Філм Борд" Канади зафільмує концерт Української молоді

Едмонтон. — Канадійська Краєва Рада у справах кінофільмів погодилась зафільмувати концерт української молоді з нагоди 100-річчя, запланований на 14 жовтня в Едмонтоні. В концерті, між іншими, візьме участь Молодий Хор під диригуванням Р. Солтикевича, в складі 140 юнаків і дівчат. Фільмування відбудеться на генеральній пробі та під час концерту, а фільм стане власністю „Нешенел Філм Борд"-у. Тижневик „Українські Вісті" з Едмонтону з 7 вересня повідомив, що крім концерту, там буде виставка українського образотворчого і прикладного мистецтва, показана з ініціятиви Відділу КУК, де працює і адв. П. Лазарович, заходами якого домовлено про фільмування.

„Минулого року півгодинний фільм Сі-Бі-Сі, накручений в Едмонтоні, в серії „Це наша земля", який представив українців за останніх 75 років поселення в Канаді, пройшов по п'ятьох провінціях Канади і показав наш вклад у розбудову цієї країни. Є надія, що й цей фільм, із концерту 14 жовтня, буде використаний подібним способом".

● **Вільна Південна Корея**, себто Корейська Республіка,, рішена збудувати здовж свого 150-милевого кордону з комуністичною Північною Кореєю засіки з колючого дроту, алярмові електронічні інсталяції, форти і стежні вежі, щоб енергійніше протидіяти щораз частішим провокаційним терористичним і саботажним актам північних корейців. Переловлено документи, за якими Північна Корея, під'юджена Комуністичним Китаєм, хоче створити з Південної Кореї „другий В'єтнам".

ТАРЗАН, Ч. 5875. Клопіт із пораненим!

Д-р Смит і пан джунґлів вирячили очі з недовір'я до того, що їх оскаржували в пораненні сина ватажка Кенди!

— Ви помиляєтеся — протестував Тарзан. — На хлопця напав був лев... Ми ж його врятували...

— Так, — додав Смит, і якщо він не матиме лікарського піклування, то це буде йому зле... він помре!